

Komentar

Začeti pri sebi

Zadnji razgovori predstavnikov zbornic in gospodarskih organizacijami o proizvodnji in izvozu v začetku leta so prinesli odgovor na marsikatero nejasno vprašanje v zvezi z izpolnjevanjem letnih planov. Počakalo se je, da sta v marsikateri podjetju proizvodnja in izvoz sepala iz objektivnih razlogov, ponekod pa tudi iz subjektivnih, kot je promišljene intenzivnosti v proizvodnji v začetku leta, z dokaj neodgovornim zanašanjem, da bo zamujeno mogoče nadomestiti v kasnejših mesecih. Namen razgovorov je tudi bil v glavnem odkriti omenjene kratkoročne zaviralne momente, da bi jih čimprej odpravili.

Kjer gre samo za take probleme, je svedča stvar preprosta. Toda zastajanje v proizvodnji in izvozu se ne redko kaže tudi kot posledica dolgoročnejših varov, predvsem pa se pomanjkanja perspektive lastnega razvoja, stopnja na mestu in cakanja, da bo nekdo od vrha gospodarskih organizacij, tako rekoč na družbeni prisel dekret o tem, kam naj se usmeri v svoji proizvodnji. V nekem takim podjetju, kjer imajo močno materialno osnovo za uspešno proizvodnjo, manjka jim pa očitno lastne pobude, so to jasno povedali. Sosedno podjetje, ki se je razvijalo v skromnejših pogojih, toda ob veliko večji pobudi pri iskanju lastne poti, pa ima trenutno veliko boljše perspektivo razvoja. Zlasti se kaže na ključnih točkah, kjer se odločajo za njegove proizvodne omejitve, temveč je dal prednost proizvodnji za tuji trg. Danes so razmere na domačem in mednarodnem trgu pripeljale marsikatero podjetje že v tak položaj, da ga z različni kratkoročnimi ukrepi ni mogoče več reševati. Najbrž ni slučajno, da je bil dan dokajšen poudarek tem vprašanjem tudi v razpravi ob poročilu republiškega Izvršnega

sveta in republiški in ob poročilu Zveznega izvršnega sveta v Zvezni ljudski skupščini; namreč v tem smislu, da bi gospodarske organizacije — kar mnoge že delajo — morale še v večji meri začeti reševati predvsem svoje notranje probleme. Več pozornosti bi morale posvetiti perspektivi svoje, oblikovanju koncepta bodoče proizvodnje in investicijske politike. Menim, da tudi ni slučajno, če v zvezi z gospodarskih odborih postaja tolikšno pozornost problemom integracije. Celoten razvoj gospodarstva v svetu gre v tej smeri. Če pri nas na marsikaterem področju se capljamo v tem pogledu, je to najbrž predvsem zato, ker gospodarske organizacije same niso dovolj iniciativne ali morebiti tudi sposobne, da bi si našle najustreznejšo lastno pot in mesto v bodočem gospodarskem razvoju. Tiste, ki sta jim ta pot in mesto jasna, tudi veliko lažje najdejo skupni jezik v sodelovanju z drugimi gospodarskimi organizacijami in v takih primerih navadno tudi nimajo opravka z administrativnimi ekscesi pri združevanju.

Investicijska politika je svedča s tem tesno povezana. Marsikateri gospodarski organizaciji je bilo veliko lažje dojeti začetni sredstva za svoje razvojne aktivnosti in svedča da tudi niti za učinek takih investicijskih prenehanj, spet skupnosti. Načela poslovnih odnosov in gospodarnosti, ki se v zadnjem času skladno s sistemom vse bolj uveljavljajo tudi na tem področju, pa zahtevajo jasne kriterije o rentabilnosti vlaganj kot tudi ustrezno materialno odgovornost za vsakogar, ki bi sredstva nerentabilno vložil. Potemtakem je tudi s stališča nove investicijske vlaganjske politike jasna perspektiva razvoja za vsako gospodarsko organizacijo in tudi za vsako novo nastalo integracijo.

A. Javornik

Čedalje večje zanimanje turistov za Jugoslavijo

Samo v Švici polovico več pogodb kot lani

BEOGRAD, 21. marca (Tanjug). V času pospešenih priprav na bližnjo turistično sezono prihajajo iz tujine vesti o čedalje večjem zanimanju turistov za obisk Jugoslavije.

Avstrijski časniki poročajo, da se je kakih 80 odstotkov avstrijskih turistov, ki bodo letos preživeli počitnice ob morju, že odločilo za bivanje v Jugoslaviji. Avstrijske turistične agencije so rezervirale v naših turističnih krajih nad 50 odstotkov več sob, kakor v lanski sezoni.

Kakih 15 italijanskih turističnih agencij je napovedalo skupinska potovanja v Jugoslavijo. V Švici je bilo sklenjeno približno 50 odstotkov več pogodb z Jugoslavijo, kakor v lanski turistični sezoni. Švicarske turistične agencije so med drugim rezervirale tudi več no-

vih turističnih objektov na področju Istre, Učinja, Makarske, Kvarnera in Petrovca. Več švicarskih turističnih agencij je vključilo v svoje programe tudi potovanja s posebnimi vlaki, avtobusi in ladjami v najbolj priljubljene kraje severnega in srednjega Jadrana.

Tudi največje zahodnoevropske turistične agencije poročajo s povečanjem števila turistov, ki žele letos preživeti počitnice v naši deželi. Berlinska agencija «Mars» na primer je razprodala 80 odstotkov sedežev v letalih, ki bodo od aprila do oktobra letela v Črnogorsko Primorje.

RAZMOČEN TEREN NI BIL OVIRA — Na letošnjih zimskih vajah JLA v Sloveniji, v katerih so sodelovali vsi rodovi vojske, so tudi težka oklopna vozila s pehoto učinkovito napredovala kljub razmočenemu in še s snegom pokritemu terenu. Foto: Krševan

Pospešili naj bi graditev stanovanj

Odbori zvezne ljudske skupščine razpravljajo o poročilu ZIS

BEOGRAD, 21. marca (Tanjug). Danes so zasedali trije odbori zvezne ljudske skupščine in razpravljali o poročilu ZIS za preteklo leto. Zasedali so odbor za socialno politiko in ljudsko zdravstvo zveznega zbora, odbor za vprašanja dela in socialnega zavarovanja ter odbor za gospodarstvo zborna proizvajalcev.

V odboru za delo in socialno zavarovanje zbora proizvajalcev zvezne ljudske skupščine je bila danes zaključena debata o lanskem delu in njegovih organov na delovnem področju ter na območju dela in delovnih odnosov. Poslanec je pripomnil, da skladi za graditev stanovanj niso izkoristili vseh možnosti za večjo mobilizacijo osebnih sredstev državljanov v graditvi stanovanj. Od leta 1959 do 1961 so dali skladi za kreditiranje individualne stanovanjske graditve samo 5 do 7 odstotkov razpoložljivih sredstev. Ker se delovni ljudje v mestih zelo zanimajo za graditev stanovanj in družinskih hiš, so poslanci opozorili na to, da bi morali skladi v prihodnje dati mnogo večja sredstva za posojila delavcem in uslužbencem.

Več poslancev se je zavzelo za drugačen način uporabe stanovanjskih skladov in za uvedbo avtomatizma v kreditiranju, ki bi delovne organizacije in posamezniki postavili v enakopraven položaj. Dosedanja praksa je omogočila dobiti kredit v

Nekateri poslanci so predlagali, naj bi natančneje proučili vprašanje razmestitve zdravnikov, ki jih kljub temu, da njih število narašča, navadno ni prav tam, kjer so najbolj potrebni — na področjih z nerazvitimi omrežjem zdravstvenih ustanov. Predlagali so tudi, naj bi organizacijo pripravili več analize s področja zdravstva in socialnega skrbstva. To gradivo bi obravnavali jeseni v novem skupščinskem obdobju.

Poslanec Ante Roje je se danes zanimal za to, kako nameravajo na pristojnem mestu urediti otroške dodatke, da bi bolj ustrezali svojemu namenu — pospeševanju zdravstvenih in drugih zaščitnih dejavnosti. V odgovor na to vprašanje je predstavnik ZIS Roman Albreht rekel, da zvezni organi še nimajo bolj določenih gledišč, kako postaviti institucijo otroškega dodatka. Sedanje proučevanje pa gre za to, da bi družbeno skrb za najmlajše okrepili in izboljšali.

V debati o problemih prometa sta gospodarski odbora opozorila na to, da bo treba v prihodnjem obdobju urediti vprašanje pomorskih tarif in zagotoviti večji devizni dotok. Poslanec se je zavzel tudi za boljše združevanje v zračnem prometu in zlasti priporočajo zveznim organom, naj store izredne ukrepe, da se omili pomanjkanje vagonov v letošnjem letu.

Pisma bralcev

Tobak in zdravje mladine

Tovariš urednik, prisostvoval sem mladinski konferenci. Se preden se je začela, je bil šolski razred že močno zakajen. Oziral sem se po mladih, še otroških obrazilh s cigaretami v ustih.

Ko se je konferenca začela in so mladinici posedli po klopih, so izrekli tobak, žvepljenje, nekateri pa tudi vžigalnice. Vse skupaj so položili predse na klopi, kjer bodo drugo jutro otroške roke držale svinčnik in zvezek, kjer bodo otroci tudi malicali. Ko je predsednikbral poročilo, je bil razred že tako zakajen, da je neka mladinica odprla okno; ker je bilo zunaj hladno, ga je hitro zaprla. Od časa do časa se je nato zabiskalo, zagorela je nekatera, a ker pepelnikov v šoli niso imeli, so nekateri junaki stresali pepel kar po tleh. To je prvi del te zgodbe, drugi pa se je odvijal nekako takole: Ko je bilo konferenca konec, je mladinica odšla domov, razred pa so zaklenili. Ker je bilo mrazo, snažila razreda ni prešla; drugo jutro so se v njem zbrali šolarji, ki obiskujejo drugo razred, in sedli v zakajeni prostor ter dihal z nikotinsko nasičenim zrakom.

Kje so stari, učitelji, vzgojni organi, ki to dopuščajo? Od kod ljudem, ki še niso raz in zaslužijo, denar za drage cigarete, vžigalnice? Ali ni v nevarnosti zdravje mladih ljudi — mladinice, predvsem pa šolarjev — ali ne bo potrebno marsikatero drago in dolgotrajno zdravljenje?

Franjo Homnik, Videm pri Ptujju

Dodatni avtobus pogrešamo

Tovariš urednik, večkrat se vozim z avtobusom podjetja »Ljubljana-transport«, ki odpre iz Kamnika ob 14.15 v Ljubljano, kamor pripelje približno z veliko zamudo (tudi do 25 minut). Tako traja takega vožnja celo uro namesto 35 minut, kot bi morala po voznem redu. Verok za zamuda ni le slaba cesta iz Mengša do Domžal, ki se ob vsakem večjem delu spreminja v kolonje, temveč tudi veliko število potnikov, ki jih mora prepehtati avtobus, ki je registriran za 67 ljudi.

Zaradi tako velikega števila potnikov — le redko se zgodi, da ni gneča — je podjetje »Ljubljana-transport« došlo v minuti hudi zimi na to, da prosi dodatni avtobus, ki je prišel iz Ljubljane do Mengša, kjer je obrnil in sprejel kakih 25 potnikov, nato pa odšel v Domžale, kjer ga je čakalo vedno kakih 20 do 30 novih potnikov. Redni avtobus, že tako poln, je odšel iz Mengša naravnost v Ljubljano skozi Trzin.

Na dodatnem avtobusu so bili največkrat zasedeni vsi sedeži in bilo je videti, da se že vendarle uveljavlja skrb za kulturni prevoz — a s topljšim vremenom ta avtobus ne vozi več, gneča pa je ostala. V njej ne trpijo le potniki, tudi voznik osebe ima težko delo; razen tega je vožnja s prevelikim številom potnikov po predpisih prepovedana. Končno si potniki želimo, da bi prišli čimprej domov, in to kulturno.

Vlado Toplak, Ljubljana, Gregorčičeva 3

Zaključimo s 'posnemajmo!'

Tovariš urednik, zelo hvalevredno je, da se državljan zanimajo za koristne piske in piske, še posebno zahtevalo pa se zdi vsi, ki so o njih pisali v rubriki Pisma bralcev. Da bi se pa taka pisma, ki so jih napisali bralci iz raznih krajev Slovenije, končala — saj nam posebno časti ne delajo in nas kažejo v kaj čudni luči! — naj dam poljnost, kaj je ukrenjeno za zaščito piske.

Naša zakonodaja ni pozabila na zaščito piske. Bralci, ki se zanjo zanimajo, pa tudi tisti, ki piske umetno izdelajo, naj preberejo 17. člen zakona o javnem redu in miru, ki je bil objavljen v Uradnem listu LRS št. 38/1949. V citiranem členu je zapisano: »Z denarno kaznijo do 10.000 din ali zaporom do 15 dni se kaznuje, kdor lovi ali pobija ptice peške in druge za kmetištvo in gozdarstvo koristne živali, pobira njihova jajca, odnaša njihova gnezda ali legla.«

Zakonsko določilo torej imamo, z zakonom so vse

Zaključimo s 'posnemajmo!'

Tovariš Bogomil Lajpše, poslovodja papirnice Mladinske knjige na Titovi 3, je na pismo postal tale odgovor:

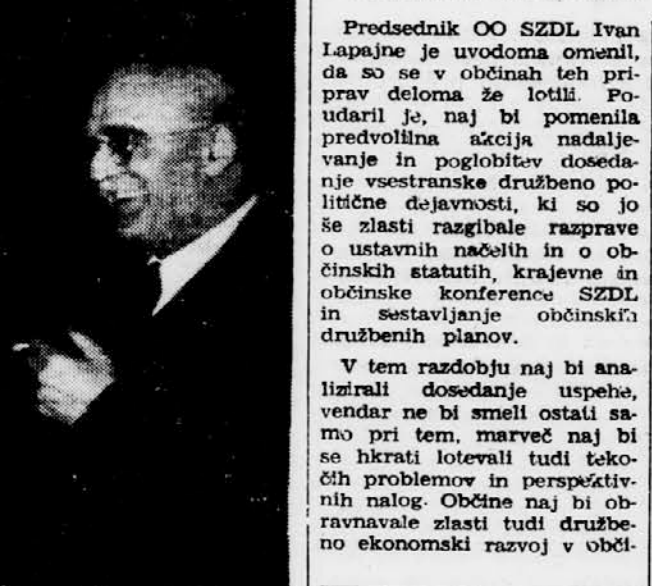
Nalivna peresa znamke »Kaweco« so dobra. Prodaja imo jih zelo veliko in razen zgoraj nismo imeli nobene reklamacije. Kar tiče prodaje, je pri nas praksa, da res pri nakupu oziroma pri izbiri nalivnih peres kupcu namoči nalivno pero in počkajo, kako piše. Če se kupcu odloži za nakup, prodajalec na njegovo željo napolni pero s črnilom, da ugotovi, ali pero pušča ali ne. Če kupcu tega ne želi, velja »ni nas za reklamacijo tridnevni rok. Če bi vsako pero napolnili že pri ogledu, bi prihodnji kupci imeli občutek, da nalivno pero ni popolnoma novo.

Primeri, ki ga navaja tovariš Sinigoi, se ne spominjamo; verjetno je, da je reklamacijo urejal s prodajalco, ki ni vedela, kako bi jo rešila. Tovariša Sinigoi smo s posebnim dopisom protili, da se oglasi v prodajalni, da bomo skupaj z njim ugotovili, kaj je s peresom, in reklamacijo sporazumno rešili.

Jože Rus — sedemdesetletnik

Te dni je praznoval sedemdesetletnico svojega življenja naš znani politični in javni delavec tovariš Jože Rus.

Rodil se je leta 1893 na Bledu, študiral pa je na Dunaju in v Ljubljani. Do leta 1942 je bil sodnik. V NOB pa je aktivno deloval že leta 1941, saj je bil eden izmed organizatorjev Osvobodilne fronte, član izvršnega odbora

in podpredsednik OF Slovenije. Tudi po osvoboditvi je bil vse do svoje upokojitve na visokih oblastvenih in političnih položajih. Bil je podpredsednik prezidija Zvezne ljudske skupščine, predsednik republiškega zbora Ljudske skupščine Slovenije ter član predsedstva glavnega odbora SZDL Slovenije in član zveznega odbora SZDL Jugoslavije. Tudi danes je tovariš Rus še vedno aktiven in je član izvršnega odbora glavnega odbora SZDL Slovenije.

Za svoje zaslug med narodnoosvobodilnim bojem in v političnem delu je prejel tovariš Rus mnogo visoka odlikovanja; red narodne osvoboditve, red jugoslovske zastave I. stopnje, red zaslug za narod I. ter red bratstva in enotnosti I. Je pa tudi nosilec partizanske spomenice 1941.

Ob tem visokem življenjskem jubileju tovarišu Jožetu Rusu iz srca čestitamo!

Delovni programi za predvolilne akcije

Okrajni odbor SZDL Koper razpravljaj o pripravah na volitve

KOPER, 21. marca — OO SZDL Koper je danes razpravljaj o vsebinskih, organizacijsko tehničnih in kadrovskih nalogah organizacij SZDL v pripravah na volitve v občinske, okrajne, republiške in zvezne skupščine. Razen tega je obravnavaj tudi priprave na okrajno konferenco SZDL, ki bo predvidoma 12. in 13. aprila v Novi Gorici.

Predsednik OO SZDL Ivan Lapajne je uvodoma omenil, da so se v občinskih lehi priprav deloma že letli. Poudaril je, naj bi pomenila predvolilna akcija nadaljevanje in poglobitev dosedanje vsestranske družbeno politične dejavnosti, ki so jo še zlasti razglašale razprave o ustavnih načelih in o občinskih statutih, krajevne in občinske konference SZDL in sestavljanje občinskih družbenih planov.

V tem razdobju naj bi analiziral dosedanje uspehe, vendar ne bi smeli ostati samo pri tem, marveč naj bi se hkrati lotevali tudi takojšnjih problemov in perspektivnih nalog. Občine naj bi obravnavale zlasti tudi družbeno ekonomski razvoj v obdobju in v obdobju od zadnjih volitev, našo zunanjo politiko ter vprašanja, ki se odpirajo pri hitrejšem vključevanju gospodarstva v mednarodno menjava. Ob vsem tem je hkrati nujno nadalje proučiti in razviti samoupravljanje v delovnih organizacijah, v krajevnih skupnostih in v občinskih splošnovolilno akcijo pa naj bi organizacije SZDL izkoristile tudi za proučevanje lastnega dela in razvoja ter za to, da preko večje aktivnosti povečajo število svojih članov.

Pri vsem tem bo kazalo uporabljati vsestranske oblike dela od tribuna, seminarjev, posvetovanj, aktivnih zborov volitev ter uporabljati še naj sodobnejše metode.

V okviru teh nalog nameravajo občinski odbori SZDL že v bližnjih dneh konkretizirati svoje delovne programe za predvolilno dejavnost.

V razpravi so diskutirali razpravi zlasti o delu dosedanjih odborov ter o vlogi članov bodočih skupščin. Poudarili so, da je demokratičnost pri izbiranju kandidatov predvsem v tem, da bodo volilci aktivno sodelovali pri oblikovanju meril za profil članov bodočih skupščin. Upoštevanje načela rotacije naj bi izbirali kandidata izmed ljudi, od katerih je moč pričakovati, da bodo znali pristihnuti razvojnemu teženjam tako posameznega kraja in občine kot tudi širše skupnosti. Mod člani bodoče skupščine naj bi bilo tudi več mlajših občanov in žensk, kar bi prav gotovo prispevalo k temu, da ljudski odbori ne bi več tako izpuščali izpred očeh nekaterih sodelovalnih področij (otroškega varstva, raznih družbenih služb itd.).

Na današnji seji so izvo-

Razpisna komisija Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani — razpisuje

mesto blagajničarke v Operi

mesto električarja v Drami

mesto kurirja v Drami

mesto mizarja v gledaliških delavnicah

Ponudbe za razpisna mesta vložite osebno v upravi ISPG, Ljubljana, Cankarjeva 11/I. Razpis velja do izpolnitve delovnih mest. 2098

Upravni odbor industrijskega podjetja PIRANSKE SOLINE — PORTOROZ

razpisuje prosto delovno mesto

VODJE ekonomske enote pomožne dejavnosti

Pogoji: 1. delovodska šola kovinske stroke z večletno prakso ali mojstrski izpit kovinske stroke s prakso na vodenem mestu v delavnicah; 2. osebni dohodki po pravilniku.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pisemne ponudbe z življenjepisom in opisom dosedanje zaposlitve pošiljate SPLOSNEMU ODDELKU PODJETJA. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 2080

Dober start v Vojvodini

Proizvodnja za 7,6 %, izvoz za 82 % večja od lani

NOVI SAD, 21. marca (Tanjug). — V izvršnem svetu Vojvodine so včeraj sporočili, da so izdelale tovarne na tem področju v januarju in februarju za 7,6 odstotka več industrijskih proizvodov, kakor v istem obdobju lanskega leta.

Ze v začetku letošnjega leta je bilo opaziti pozitivna gibanja zlasti v živilski, kovinski in tekstilni panogi. V kovinski industriji je proizvodnja v februarju lanskega leta narasla za 30,4 %. Proizvodnja kmetijskih strojev je rasla trikratno, mlinskih strojev šestkratno, rezervnih delov za ravna vozila pa celo desetkratno. To je dosegla industrija predvsem z naglim razvojem kooperacije vojvodinskih podjetij z

Ta teden v »Komunistu«

Uvodnik »Vsestransko proučevanje problemov vasije opozarja na velik pomen IV. plenuma zveznega odbora SZDL in na nalogo subjektivnih sil na vasi; fragmentarni pogledi na poročilo zveznega sveta v zvezi ljudski skupščini, članek Zdravka Mičiča »Radikalne spremembe v kmetijstvu obravnava družbeno ekonomski gibanja v Sovjetski zvezi, prispevek Staneta Južnica »Revolucija, ki še traja je podoba sodobne Mehičke. Komentar Djura Djuraševića »Težave našega novinarstva je namenjen nedavni konferenci Zveze novinarjev v Novem Sadu. Nadalje prinaša krajše izvirke iz govora IV. plenuma ZO SZDL in nekaj člankov z letnih konferenc »Zveze Komunistov.

Ob jadranski obali betajajo mnogo več zelenjave in sadja

Program razvoja kmetijstva ob Jadranskem morju

Beograd, 21. marca. (Tanjug). Skupina strokovnjakov sekretariata ZIS za kmetijstvo in gozdarstvo Jugoslovske kmetijske banke, zvezne gospodarske zbornice in kmetijskega inštituta v Zagrebu je sestavila obsežen program razvoja kmetijstva v sredozemskem delu Jugoslavije ter boljše izkoriščanja jadranske obale in Povardarja za pridelovanje zelenjave in sadja. Za uresničevanje predvidenega programa naj bi v bližnji perspektivi investirali nad 99,5 milijard, v glavnem za gradnjo rastlinjakov, za objekte predelovalne industrije in za sodobne nasade sadja in vinske trte.

Strokovnjaki računajo, da bi s temi sredstvi skupni pridelavek zelenjave na sredozemskem področju lahko povečali od sedanjih 39.990 na 103.684 vagonov, sadja od 8139 na 46.597 vagonov, grozdja pa od 25.837 na 61.430. Največje količine so izven sezone, kar bi omogočilo tudi selo donosen izvoz teh pridelkov.

Predvidene investicije bi bile razdeljene v etape. Glavna orientacija je na razširitev proizvodnje na družbenem sektorju, kar lahko ssmo tako zagotovimo uvedbo sodobne tehnologije in najboljše izkoriščanje obdelovalne zemlje.

Priskrbljeno je eno enosobno stanovanje za zdravnik in soba za socialnega delavca. — Za raspisano delovno mesto pošiljate vlogo s kratkim življenjepisom in potrebno dokumentacijo ravnanjstvu Bolnišnice za duševne bolezni Begunje na Gorenjskem. — Osebni dohodek je določen s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov bolnišnice. Razpis je v veljavi do izpolnitve delovnih mest. 2115

Tovarna električnih aparatov LJUBLJANA — Savska cesta št. 3

RAZPISUJE DELOVNO MESTO

ŠEFA nabave

Pogoji: ekonomska srednja šola z daljšo prakso.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela ter osebnimi podatki pošiljate Splošnemu sektorju tovarne, Ljubljana, Savska cesta št. 3. 2101

Komunalno podjetje POSTOJNA

sprejme takoj v službo

DVA MLADA DELAVCA

z urejeno vojaščno za delo pri javni snagi in čistoti ter pogrebni službi

Pišača po obstoječem tarifnem pravilniku. Skupno samsko stanovanje zagotovljeno. Ponudbe pošiljate do 5. aprila 1963 upravi podjetja. 2106

Razvoj petrokemije v Lendavi

Od plina in metanola do formaldehida in bakelita

Industrija nafte v Prekmurju, ki je po naglem vzponu v prvih povojnih letih zaznamovala od leta 1954 naprej čedalje manjši obseg proizvodnje, predvsem zaradi postopnega izčrpanja nahajališča nafte in nezadostnih raziskovanj za odkrivanje novih nahajališč, kaže v zadnjem času mnogo ugodnejšo sliko. Obseg proizvodnje se je lani po dolgih letih nazadovanja povečal za 3 odst. Letos je predvideno nadaljnje povečanje za 9 odst. in tudi izpolnjevanje tega plana kaže dobro, saj izkazuje lendavsko podjetje letos za prva dva meseca povečanje proizvodnje v primerjavi z lanskim letom za 17 odst.

Težišče tega povečanja ni toliko v sami proizvodnji nafte, četudi ta v zadnjem letu po malem naraščanju, kakor v tem, da lendavsko podjetje pridobiva v mesecih količine nafte v vrednosti 1200 ton ne pošilja več rafineriji, ampak jo samo predeluje v obratu degazolineže, kjer pridobiva iz nafte bencin, plinsko olje in kurilna olja, iz zemeljskega plina pa gazolin, butan in propan.

V letošnjem povečanju plana in proizvodnje pa ni vstet novi proizvod tege podjetja metanol, ki sodi že v kemično industrijo. Lendavsko podjetje ima na razpolago velike rezerve zemeljskega plina, čigar predelava predstavlja zdaj osnovo nadaljnjega razvoja podjetja v smeri petrokemije. Po dolgoletnih prizadevanjih je podjetje »Nafta« uspelo uresničiti prvi korak v tej smeri. Zgradili so — pretežno iz lastnih sredstev in s pet-

Zabeleženo

Prednapeti beton namesto lesa

Spričo letošnje neupodbe vne je bilo močno oteženo sproščanje lesa, kar je močno prizadelo predvsem lesno, papirno in celuložno industrijo, ki so s svojim problemom zdaj na dnevni red vseh sej, sestankov in razgovorov, na katerih obravnavajo gibanje proizvodnje v prvih mesecih letošnjega leta.

Razen tega pa je splošno pomanjkanje lesa spodbudilo k razmišljanju, kje in kako bi bilo mogoče les nadomestiti z drugimi materiali. Kaže, da so možnosti na tem področju še velike, da pa jih doslej še nismo kaj prida izkoristili. V drugih državah, kjer lesa primanjkuje, so v tem pogledu napravili mnogo več in prani bi bilo, da bi tu in tam prišli razmišljati in delati na tem preji, kot nas bo do tega privedla stiska z lesom.

Poročili smo že o možnosti za uporabo kovinskih stojk, ki jih izdeluje Strojna tovarna Trbovlje, v rudnikih. Ni pa to edina možnost nadomestjanja lesa z drugimi materiali. Razen kovine je mogoče v mnogih primerih uporabiti tudi prednapeti beton.

V »Gradisvo betonarni v Ljubljani že nekaj let izdelujejo železniške pragove iz prednapetega betona. Lani so izdelali 32.000 takih pragov, letos so v dogovoru za naročilo 10.000 pragov za skupnost ZTP podjetij Slovenije, razen tega pa se potegujejo za naročilo 70.000 pragov za hrvaška ZTP podjetja. Kolikor bodo to naročila dobili, bodo imeli zmogljivosti zasedene še za dobrih del prihodnjega leta.

Cena betonskega praga je sicer nekaj višja od lesenega, zato pa je betonski prag mnogo trajnejši kot leseni; uporaba betonskih pragov je tako z ekonomskega stališča se sama po sebi ugodna, ne

Izvoz barvastih kovin

Izvoz polizdelkov in izdelkov barvaste metalurgije se je povečal od 1.324.390 tdn v vrednosti 15.50 milijarde deviznih dinarjev v letu 1961 na 1.427.940 ton oziroma na 18.96 milijarde dinarjev v letu 1962.

Večji vrednostni izvoz je večinoma posledica večjega izvoza bakrenih polizdelkov in koncentratov. Izvoz bakrenih polizdelkov se je namreč količinsko povečal za 137%, vrednostno pa za 96 odst. ali od 1.515 na 4.85 milijonov dinarjev. Tudi izvoz ostalih barvastih kovin je bil lani večji. Tako se je izvoz srebra povečal od 80 ton v vrednosti 720 milijonov na 90 ton oziroma 903 milijone dinarjev. Izvoz ferolegura se je sicer količinsko povečal od 25.560 na 26.250 ton, vrednostno pa zmanjšal od 1.801 na 1.647 milijonov dinarjev. Izvoz aluminijastih polizdelkov je narasel od 11.589 ton na 12.440 ton oziroma od 2.522 milijonov na 2.611 milijonov dinarjev, izvoz antimona in bizmuta pa od 2.140 ton na 2.350 ton oziroma od 414 na 473 milijonov dinarjev.

Manjši devizni dotok smo ostvarili pri izvozu cinka in svine. Lanske cene na svetovnem tržišču za omenjeni kovini so bile izredno nizke, tako da je bil izkupičevski pri izvozu kljub večji količini manjši. Predlani smo izvozili 58.720 ton svine in polizdelkov v vrednosti 3.386 milijonov dinarjev, lani pa 64.520 ton v vrednosti 3.310 milijonov. Izvoz cinka pa je predlani dosegel 13.230 ton ali 968 milijonov dinarjev in lani 14.050 ton v vrednosti 961 milijonov.

Celotni izvoz je bil v letu 1962 kljub temu zadovoljiv, če upoštevamo precejšnje svetovne zaloge, močno konkurenco in padec cen večini artiklov s področja barvastih kovin. Postavlja pa se vprašanje rentabilnosti izvoza s stališča deviznega dotoka. Nujno je namreč, da povečamo, kakor pri bakru, izvoz artiklov, ki zahtevajo več dela in predstavlja višjo stopnjo obdelave. — In.

Sejem gostinstva in turizma

Letošnji mariborski Sejem gostinstva, kulinarike in turizma bo od 29. marca dalje. Prireditelji mu želijo dati precej močan poudarek v turističnem pogledu, ne le, kar zadeva obisk domačih gostov, ampak predvsem obiskovalcev iz sosednjih avstrijskih mest in iz Dunaja. Glede na to, da je Maribor izredno pomembna točka v tranzitnem turizmu, naj bi poleg sejma gostinske opreme vsebovala razstava tudi propagando turizma in turističnih znamenitosti iz vse države.

Sejemska prireditev je razdeljena v tri dele. Naj omenimo najprej turistično razstavo, ki jo pripravljajo turistične zveze iz vseh republik. Vsebovala bo slikovno gradivo, brošure, prospekte, prikaz diapozitivov in propagandnih, turističnih filmov. Na sejmskem prostoru bodo delovale tudi informativne službe iz vseh krajev države, ki bodo lahko domačin in tujim interesom posredovale vse potrebne informacije. V okviru te razstave je predvideno tudi srečanje s turističnimi strokovnjaki iz Avstrije, ki se jih bo okrog 30 udeležilo tudi posebnega, dvodnevnega seminarja. Na tem seminarju bodo lahko predstavniki turističnih or-

ganizacij iz vseh krajev države seznanili avstrijske turistične predstavnike o turističnih zanimivostih posameznih področij, o obstoječih turističnih objektih, kapacitetah, cestah, zvezah in podnebju, predvsem pa o novogradnjah v minulem in letošnjem letu.

Največji del sejma, ki bo zajel okrog 1700 kvadratnih metrov pokrije razstavne površine, je namenjen razstavi sodobne gostinske opreme. Na njej bodo sodelovali proizvajalci sodobnih strojev, aparatov in opreme iz vseh krajev države.

Poseben del prireditve, ki bo dopolnjevala turistični in gostinski del razstave, bo tekmovanje v kulinariki in spretnosti raznih kuharskih ekip iz vse države.

V takšni obliki se želi Mariborski teden letos aktivno vključiti v propagando našega jugoslovanskega turizma. — In.

VSAK ČAS VAS RAZVEDRI TT

VRSTNE HIŠICE V KOPRU. Poročali smo že, da je podjetje »Gradisvo« v Koprju zgradilo 32 pritrilnih montažnih hišic, ki so razmeroma poceni, saj znašajo gradbeni dela za dvosobno stanovanje le nekaj več kot 2 milijona din. Med Koprčani je za te hišice, ki jih bo letos dograjenih 150, veliko zanimanje. Foto: Igor Prešern

Oskrbnina namesto plačila zemljišč

Prvi poskusi in perspektive v celjskem okraju

Vzlic pospešenemu nakupu kmetijskih zemljišč v vsej Sloveniji se letos še ni treba bati, da bi nam prvi tem povzročalo posebne težave vprašanje, kdo naj oskrbuje stare, za delo nesposobne lastnike posestev.

Imamo namreč precej lastnikov kmetijskih zemljišč, ki so si poiskali zaposlitev izven kmetijstva, da lahko od njih dobimo dovolj zemljišča za predvideno povečanje družbenih posestev. Zato bomo najprej odkupovali od njih. To pa ne izključuje nakupa tudi takšnih zasebnih posestev, ki so glavni vir za preživljanje lastnikov, če jih leti ponudijo in če so na taksem kraju, kjer družbeno posestvo z združenjem odkupljenih in zamenjanih parcel sestavlja večje površine. Zato v celjskem okraju že proučujemo, kako oskrbeti lastnike zasebnih posestev, če jih prodajo, a se zaradi onemoglosti ne morejo zaposliti.

V celjski in žalski občini zdelo resno razmišljajo o tem, kako poskrbeti za starejše lastnike zasebnih posestev, ki bodo leti svoja posestva prodati. Menijo, da pri tem ne gre samo za tiste kmečke lastnike, ki ob prodaji posestva nimajo nobenega izvor artiklov, ki zahtevajo več dela in predstavlja višjo stopnjo obdelave. — In.

Zakaj zaostajamo v izvozu opreme?

Izvoz investicijske opreme, ki zajema v celoti takojšnje in dolgoročne objekte, kakor tudi razno industrijsko in drugo opremo ter seveda tudi ladje, v zadnjih letih

1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962
100	148	391	581	560	609	1292

Gornji podatki se nanašajo na izvoz opreme v FLR.J. Uspehe, ki smo jih dosegli na tem področju, je treba smatrati tudi zaradi tega za pomembnejše, ker smo pač »nekanke« novince na tem področju. Poleg tega je to panoga izvoza, na katero vplivata na eni strani izredno ostra konkurenca s strani industrijske zelo razvite države, na drugi strani pa tudi relativno zelo omejena kupna moč kupcev. Ta dva momenta pač povzročata, da poteka izvoz opreme v današnji dobi po svetu pod izrednimi pogoji.

V zgornji tabeli je sicer prikazan dokaj uspešen razvoj te panoge izvoza. Ne glede na to pa moramo ugotoviti, da ti uspehi vendarle zastajajo za dejanski panogo izvoza, na katero vplivata na eni strani izredno ostra konkurenca s strani industrijske zelo razvite države, na drugi strani pa tudi relativno zelo omejena kupna moč kupcev. Ta dva momenta pač povzročata, da poteka izvoz opreme v današnji dobi po svetu pod izrednimi pogoji.

Največji del sejma, ki bo zajel okrog 1700 kvadratnih metrov pokrije razstavne površine, je namenjen razstavi sodobne gostinske opreme. Na njej bodo sodelovali proizvajalci sodobnih strojev, aparatov in opreme iz vseh krajev države.

Poseben del prireditve, ki bo dopolnjevala turistični in gostinski del razstave, bo tekmovanje v kulinariki in spretnosti raznih kuharskih ekip iz vse države.

V takšni obliki se želi Mariborski teden letos aktivno vključiti v propagando našega jugoslovanskega turizma. — In.

naših tovarn, da pocenijo proizvodnjo. To pomeni podvzeti mnogo ukrepov, kot so n. pr. organiziranje velikoserijske in specializirane proizvodnje in drugo. Ravno tako smo zabeležili, da smo predragi — tudi do 30% — kadar nastopamo na raznih licitacijah in ponudbah. Neuspehi na licitacijah bi bilo potrebno prijeti stalno analizirati in evidentirati tako, da bi lahko ugotovili vzroke naših neuspehov. Omenjeno je bilo, da je konkurenca na tujih tržiščih izredno ostra in da je običajno, da se od kolice ponudb realizira le 6—10%. Zaradi tega je tem bolj važno, da temeljito analiziramo vzroke neuspešnih licitacij in odstranimo napake, da bi pri naslednjih licitacijah in ponudbah dosegli večje uspehe in rezultate.

Naslednji problem, ki predstavlja precejšnjo težavo pri izvozu investicijske opreme, je uvoz potrebne reprodukcijske opreme in področja konvertibilnih valut. Treba je vložiti mnogo napora in dati tudi podpore razvijanju najrazličnejših oblik kooperacije in vezanih poslov z industrijskimi podjetji s področja konvertibilnih valut in si na ta način zagurati in postaviti temelje za stalno zunanjetrgovinsko izmenjavo s temi tržišči. Veliko in pomembno vlogo bi pri tem morala odigrati tudi razna združenja in podjetja za napredek zunanjetrgovinske dejavnosti, ki v razpisnem postopku za priložnostne poslovne stike in informacije s tujimi tržišči.

Nadaljnji in to izrazita slabost naših podjetij je inozemstvo, da niso niti organizacijsko niti komercialno usposobljena za nastope na svetovnih tržiščih. To velja tako za posamezna industrijska podjetja kakor tudi za celoto. Ta problem pa se poveča v svoji ostrini najbolj takrat, če je potrebno, da več industrijskih podjetij koordinirano nastopi ali pa če je treba zgraditi kompletne naprave ali instalacije. Poleg tega nam primanjkuje specializiranih podjetij za organizacijo in izvajanje kompleksnih del, če predvidevamo povečanje izvoza investicijske opreme in gradbenih del v inozemstvo, je jasno, da nam bo ta organizacijska pomanjkljivost povzročila velike težave in da bomo imeli tudi zaradi tega lahko velike neuspehe. Nujno bo zato treba v najbližji bodočnosti formirati ustrezne organizacije s potrebnim materialno osnovo, ki bodo kadrovsko in poslovno sposobne izvrševati omenjene naloge.

Previsoke cene - ovira za večji izvoz

Podrobneje pogledimo nekaj problemov, ki med drugim znatno vplivajo na nadaljnji razvoj izvoza opreme. Eden značilnih je pri nas problem visokih cen. Mnogo poslov smo že izgubili, ker je prodajna cena našega izdelka za inozemskega kupca previsoka. Zaradi tega je osnovna naloga

Vesti

Manjši deficit trgovinske bilance. — Po začasnih podatkih Zveznega zavoda za statistiko je dosegel jugoslovanski izvoz v februarju 15,3 milijarde deviznih din (nasproti prvotni četvi 15,0 milijarde), kar je za 2,3 milijarde din ali za 18% več kakor lani v februarju. Skupaj se je v prvih dveh mesecih vrednost izvoza povečala za dobrih 20% na 31,7 milijarde din (lani 26,3), vrednost uvoza pa za 4% na 42,3 milijarde din (lani 40,4). Iz primerjave izvoza in uvoza sledi uvozni presežek v višini 10,8 milijarde din nasproti 14,1 in 16,0 milijarde v prvih dveh mesecih prejšnjih dveh let.

Hitra gradnja hotelov v Dubrovniku. — Lani oktobra so začeli v Dubrovniku na področju Lapada graditi dva velika in moderna hotela: desetnadstropni hotel »Neptun« z 240 ležišči in hotel »Adriatic« s 180 ležišči. Gradbeno podjetje »Dubac«, ki gradi oba hotela, je prevzelo obveznost dokončati gradnjo v sedmih mesecih. Kljub neugodnemu vremenu v januarju in februarju kaže, da bodo graditelji svojo obveznost izpolnili in da bo oba hotela dograjena do sezone v maju in pripravljena za sprejem gostov. Tako hitro gradnjo je doseglo gradbeno podjetje »Dubac« s smotno kombinirano gradnjo in obratniških del ob tesnem sodelovanju s projektantom.

Gibanje cen pri izvozu in uvozu. — Zadnje mesece kaže gibanje cen izvoznega in uvoznega blaga poslabšanje medsebojnega razmerja tako imenovane »terms of trade«. Ob ugodnejšem gibanju izvoznih cen v primerjavi z uvoznimi je mesečni indeks »terms of trade« dosegel lani v oktobru 108,9 točke (1955 = 100), od tedaj pa se to razmerje poslabšuje in ga Inštitut za zunanjo trgovino v januarju izkazuje s 106,0. Indeks cen izvoznega blaga se je zmanjšal od 101,4 v oktobru na 99,6 v januarju, indeks cen uvoznega blaga pa se je hkrati zvišal od 93,1 na 94,0.

Povečan luskni promet. — Podjetje Luka Koper je imelo v prvih dveh mesecih letošnjega leta za 36 odstotkov večji promet kakor lani v enakem obdobju, vsega 64 tisoč 400 ton nasproti 47.300 tonam lani. Od celotnega prometa je odpadlo 69 odstotkov na uvoz, 12 odstotkov na razvoz, 10 odstotkov na tranzit in 9 odstotkov na izvoz.

Aktiviranje rečne pristanišča v Osluju. — Gospodarska zbornica okraja Osluje je skupaj z okrajnim ljudskim odborom poslala pristojnim organom zahtevo, da bi odprli za mednarodni promet pristanišče na Dravi v Osluju. Ze z dovršenimi deli za povečanje zmogljivosti je zdaj to pristanišče usposobljeno za letni promet 900.000 ton blaga. Skupaj z opremo bodo celotne investicije za aktiviranje pristanišča dosegle 1,5 milijarde din. Ugoden položaj naledeč od izliva Dravega kmetijskega bazena, je pristanišče v Osluju zagotovljeno lep razvoj. Osluje je razen tega veliko železniško križišče, od koder vodijo železnice v šest različnih smeri. Kljub tem ugodnim pogojem je osljsko pristanišče med šestimi velikimi rečnimi pristanišči na zadnjem mestu, in sicer za pristanišči v Beogradu, Kostolcu, Sisku, Vukovaru in Smederevu. Kot osnovni razlog za to značilnost navajajo, da bi osljsko pristanišče ne morejo pristajati tuje rečne ladje. Zato naj bi Dravo od izliva v Donavo do Osluje odkopali za mednarodni promet.

Nova poslovna združenja. — V register gospodarskih organizacij v Beogradu je vpisano Poslovno združenje trgovinskih podjetij za proizvodnjo in izvozne derivati Beograd, ki združuje sedem velikih trgovinskih podjetij za naftnimi derivati iz Ljubljane, Zagreba, Sarajeva, Skopja, Novoga Sada in Kotora. — Vpisano je tudi Poslovno združenje gumarske industrije »Gumae«, Beograd, ki so ga ustanovile tovarne gumijastih izdelkov »Sava«, Kranj, »Rekorde« Beograd, »Tigra« Pirot, »Risa« Zagreb ter kombinat Borovo, kombinat gumijastih proizvodov »Danilgrad« in kombinat obrute in gumijastih proizvodov »Vodno« v Skopju.

Rekonstrukcija rafinerije v Sisku. — V rafineriji nafte Sisak planirajo za letos rekonstruirati predelavo 650.000 nafte, hkrati pa grade v okviru rekonstrukcije nove naprave, zlasti napravo »platforme«, v kateri bodo iz nizkoekotskega bencina pridobivali visokootkotski bencin, kar je s stališča strukture naše predelave nafte zlasti pomembno, ker so doslej pridobivali kvaliteten visokootkotski bencin iz težkega plinskega olja, ki ga imamo premalo, medtem ko imamo presežke v nizkoekotskem bencinu.

Znižanje cen amortizerjev za vozilo „Zastava - kampanjola“

1960 - 14.000
1961 - 9.800
1962 - 9.000
1963 - 8.500

Prva PETOLETKA TRSTENIK
(zadnji)

ALJOŠA FURLAN

V sredo popoldne nas je zadela vest, da je od nas za zmerom odšel, nekako protinaravno iztrgan iz naše sredine. Aljoša. Tako nepričakovano, tako nenadno, tako nerazumljivo je prišla, da v njej nisimo videli resnice, da smo se ji upirali, kakor da bi jo bilo mogoče spremiti. Nekaj trenutkov smo nagnosno upali, da ta resnica ni resnica. Potem pa smo obstali nemi, kakor vselej ob smrti, kadar s nenadno potezo prelomi dela trenutka, ki bi moral biti neolčljivo združenje.

V tsem času, kar smo poznali Aljošo, nas je tokrat prvič žalostno — resnično presenetil. Zmerom odprti, tako rekoč razgrnjeni, s hudomušnimi očmi in neposrednim nasmehom, zmerom prijateljski in naraven, dinamičen in razgiban, ni dal na sebi ne drugim slutiti tega bridkega presenečenja. In kakor da bi se mu sam branil, je odšel od nas brez besede, ne da bi kaj potožil, kakor da je to pač stvar, ki jo mora sam urediti, ne da bi breme prelagal na druge.

»Delo, vse naši ljudje, združeni v njem, naše naminarstvo in bralci, ki jim je Aljoša Furlan razkril niti svetovnega dogajanja, zdaj še ne čutimo usodne teže njegove izgube. Prevred je še blizu, kar se je zgodilo, prevred je še prisoten, da bi lahko izmerili praznino, ki je zanjela z njegovim odhodom. Ko ga tudi jutri ne bo pri njegovi mizi ob oknu, založeni s časopisi in revijami z vsega sveta, in tudi najprijaznejšemu ne in nikdar več ne, to ko bomo resnično spoznali, da ga ni več, se bomo zavedeli, kaj nam je pome- nil; ko se v stolpcih našega lista ne bodo več pojavljale njegove jedrnatost, v skope, jasne besede položene misli in sodbe o političnem dogajanju; ko bodo podobe življenja v velemestih indijskega subkontinenta, analize britanskih političnih sistemov, iskriki popisi mnogostranosti Blaznega vzhoda in dostojna deset Latin- ske Amerike, prostornih ravnin Ogriens- ke zemlje in neboličnih Andov samo še spom- in na delo slovenskega novinarja Aljoše Furlana. Spomin na delo, ki ga je opravil z strastjo in zagonom, ljubezljivo in odgovornostjo.

Za centralni delavski svet našega pod- jetja, ki mu je bil Aljoša prvi predsednik in je znal njegova zasedanja voditi s tankim občutkom za to, kaj je zares po- tembeno, včasih pa jih v resnih trenut- kih pozivil s prebitki redko zdravega humorja, je Aljoš in odhod huda izguba. Ne moremo si predstavljati, da njegovega živga zanimanja in izredne zavzetosti za rast podjetja ne bo več, da ne bomo si- slali njegove preletane besede, ki je čisto odprla pot iz zapletenih vprašanj. Blizu nam je bila njegova prisotnost, njegovo resno pojmovanje dolžnosti in njegova vredna, kar ga je v zadnjih dveh letih, odkar je opravjal to nologo, pritižbo vsem ljudem naših treh združenih enot.

Bolečina ob smrti je zmerom bolečina živih. V tej bolečini pa se rojevajo zavest, trda in svetla hkrati, da je treba pre- magati smrt in nadaljevati.

Retroaktivni embargo

Protesti proti prepovedi dobav cevi ZSSR

Sklep bonnske vlade, da navzlic odporu večine v Bundestagu razširi prepoved za dobavo jeklenih cevi Sovjetski zvezi tudi na že prej sklenjene spoz- razume, je naletel na hud odpor porurske indu- strije.

Trije veliki koncerni — Mannesmann, Phoenix-Rheino- rohr in Hösch — ki so bili jeseni sklenili pogodbe o do- bavi 163.000 ton teh cevi, so opozorili na gospodarske po- sledice, ki jih bo imel zanje ta ukrep.

Koncern Hösch je napo- vedal, da bo moral zaradi tega omejiti proizvodnjo in da bo lahko izkoristil samo tretjino svojih zmogljivosti za proizvodnjo jeklenih ce- vi. Podjetje bo vpeljalo skrajšan delovni čas v svo-

(Tanjug)

Wilson: »DR Nemčijo je treba v nekakšni obliki priznati«

Izjave voditelja britanskih laburistov

Voditelj britanske Laburistične stranke Harold Wilson je predčerašnjim po zahodnonemški televiziji izjavil, da bo bodoča laburistična vlada vselej priz- navala bonnsko vlado kot »edino zakonito nemško vlado«. Priporočil pa je, da je treba nekako pripo- znati DR Nemčijo, kajti realistično gledano DR Nemčija obstaja in bo nadalje obstajala v dogledni prihodnosti.

Da bi dosegli rešitev ber- linskega problema — je dejal Wilson — moramo priz- nati dejstvo, da obstajajo vzhodnonemške oblasti.

Laburisti sodijo — je po- tem dejal Wilson — da je treba zahodnim Berlinomom- zamčiti pravico do samo- odločbe, nadalje da je treba zamčiti dohodek k zahod- nemu Berlinu in da morajo zahodne države še nadalje obrzdati svoje čete v mestu,

Trojni posvet o Maleziji

Imenstvo indonezijskega zunanjega ministra Svulvi Kusumovidagda se mudi v Manili na razgovorih, na kateri naj bi pripravili tla za sestanek zunanjih ministrov Indonezije, Filipinov in Ma- laje. Na razgovorih Svulvi Kusumovidagda s funkcio- narji filipinske in malajske vlade kakor tudi na more- bitnem sestanku zunanjih ministrov treh držav bodo razpravljali o nameravani ustanovitvi Malezijske federa- cije.

KP ZDA odgovarja Kitajcem

Komunistična partija ZDA je danes objavila sporočilo v zvezi s nedavnim napadom kitajskega partijskega tiska na KP ZDA. Sporočilo poudarja, da je kitajski par- tijski tisk pri tem popolno- ma popačil in napačno in- terpretiral politiko in stali- šča KP ZDA. Vendar pa se KP ZDA noča spuščati v po- letniko s stališči, navedeni- mi v članku lista »Zen Min Zi Bao«, ker se v mednaro- čnem komunističnem gibanju zdaj večina strinja s predlo- gom, naj bi prenehala javna polemika.

KP ZDA izraža v sporočilu privrženost politiki miro- ljubne koeksistence in in- teresom delavskega razreda in ameriškega ljudstva v boju proti monopolom, za napre- dek in socializem.

AP

Neodvisnost je osnovni pogoj

Začetek razgovorov o prihodnosti Centralnoafriške federacije

V Londonu se bodo danes začeli razgovori o pri- hodnosti Centralnoafriške federacije, ki se jih bo- do udeležili britanski minister Butler, predstavniki Afričanov in zastopniki interesov doseljenjske manjšine. Menijo, da bo nekateri od teh sprejel tudi britanski premier Macmillan.

Osrednje točke razgovo- rov bodo zahteve Afričan- ov, naj Severna in Južna Rodezija ter Njasa dobijo neodvisnost in večinsko vlado, prizadevanja britan- ske vlade, da bi ohranila gospodarske zveze med te- ma ozemljema, in prizade- vanja britanskih priseljencev, da bi ohranili pridobljene privilegije.

Joshua Nkomo, voditelj Afričanov v Južni Rodeziji, ki je že prišel v London, je izjavil, da je položaj v nje- govi državi vse bolj za- skrbljujoč. Zahteval je od britanske vlade, naj bo pri- hodnja vlada v Južni Rode- ziji sprejemljiva za afriško večino prebivalstva in naj država končno dobi neod-

visnost. Sedanje skrajno desničarske južnorodezjs- ke vlade Winstonja Fiel- da afriško prebivalstvo ne pri- znavajo.

Butler, ki je v britanski vladi zadolžen za Central- no Afriko, se bo razgovo- rjal tudi z južnorodezjs- kim premierom Fieldom, ki severnorodezijskima af- rikoma voditeljema Ken- nethom Kaundo in Harry- roym Nkumbom pa tudi z Royem Welenskim, kate- ga Zdrženata federalna stranka je izgubila oblast v vseh treh ozemljih fede- racije, pač pa je zadržala v rokah federalno vlado. Ta še vedno krévitvo zahteva ohranitve federacije za vsako ceno. Nasprotujejo

pa ji priseljenici iz Južne Rodezije, ki upajo, da bo- do lahko sami ustanovili neodvisno državo in tako najbolj uspešno branili svoje privilegije.

Menijo, da bi britanska vlada udeležila sprejeti na- čelo neodvisnosti tudi za Severno Rodezijo, vendar pod pogojem, da zagotovi- jo gospodarske zveze z Južno Rodezijo, da bi tako uspešno nadaljevali eks- ploatacijo naravnih boga- stev v tem delu Afrike, ka- mor so vložili mnogo bri- tanskega kapitala.

Kenneth Kaunda je izja- vil, da prihaja v London trdno odločen, da bo za- vzel brezkompromisno sta- lišče. »Mi prihajamo — je dejal — da bi povedali bri- tanski vladi, da ni mogoče razpravljati o nobenih go- spodarskih zvezah med Se- verno in Južno Rodezijo: preden ne bomo imeli jas- nih zagotovil, da ima Se- verna Rodezija prav tako

iskovinski konferenci odgovoril tudi na več vprašanih novi- narjev o vlogi neangažiranih držav v sedanjem mednaro- čnem položaju ter o vplivu in o dejavnosti treh držav za ublažitev napetosti na svetu.

Sekretar predsednika Lope- za Mateosa je v dolgem poudaril, da mehiška je za mir, svobodo, neodvis- nost, napredek, blaginjo, so- cialno pravičnost in demo-

Protest grških lastnikov ladij

Grški lastniki ladij so neza- dovoljni, ker je ladjam, ki plovejo pod grško zastavo, prepovedano prevažati blago za Kubo. To so jim prepove- dali s posebnim kraljevim de- kreto. Atenski opozicijski tisk ob tem ugotavlja, da je Grčija edina država, ki se je v celoti pokorila ameriški za- htevi, naj ustavi prevažanje blaga na Kubo.

Zahteva za izpustitev članov KP Indije

Skupina komunističnih po- slancev iz indijske države Za- hodna Bengaliya je Nehruju predložila memorandum, v katerem zahteva izpustitev članov KP Indije, ki so jih zaprl na podlagi zakona o varnosti države. Osvoboditev zaprtih komunistov zahtevajo tudi komunistični poslanci iz drugih indijskih držav in udele- ženci številnih protestnih mitingov v raznih krajih In- dije.

Blagovna izmenjava Kitajske-Mongolija

LR Kitajska in Mongolija sta podpisali protokol o bla- govni izmenjavi za letošnje leto. Po sporazumu bo Ki- tajska izvažala v Mongolijo svilo, stroje in opremo, ke- mijske in proizvede široke potrebnosti v zamenjavo za kmetijske pridelke.

Zunanja trgovina Madžarske

Zunanjetrgovinski promet Madžarske se je lani povečal za 9,4% v primerjavi z letom 1961 in dosegel vrednost več kot 26 milijard forintov. Pri- bližno 70% te vsote so do- segli v izmenjavi s sociali- stičnimi državami, v prvi vrsti s Sovjetsko zvezo. Leta 1962 je Madžarska več uvo- zila kot izvozila. Vrednost uvoza je bila 13 milijard 474 milijonov forintov ter je bil za 11,9% večji kot leta 1961. Izvozilo so za 12 milijard 916 milijonov forintov vrednosti ali 6,9% več kot leta 1961. Glavne postavke v madžar- skem uvozu so bile surovine in polfabrikati, v izvozu pa stroji, strojna oprema in drugo.

Kambona za afriški skupni trg

V intervjuju z dopisnikom kairskega lista Roz el Jusuf se je minister za zunanje za- vede Tanganjske Oskar Kam- bona zavezel za ustanovitev skupnega tržišča vzhodnoaf- riških držav. Po njegovem bi tako najlaže rešili gospodar- ske probleme držav na tem področju.

Podražitev v Franciji

Po podatkih francoskega na- cionalnega inštituta za stati- stiko so se lani maloprodaj- ne cene v Franciji zvišale po- povprečno za 4,8%, v primerja- vi z letom 1961. Najbolj so porasle — za 6,5% — cene živil. Do največjega povznanja cen je prišlo v Parizu.

Stavka grških zdravnikov

Organizacija grških zdrav- nikov je pozvala svoje čla- ne k petdnevni protestni stav- ki, ker vlada noče ugoditi njihovim zahtevam. Vlada je objavila sporočilo, v katerem zahtevam zdravnikov odreka upravičenosti, češ da bi za- dovoljitev njihovih zahtev so- botežila proračun in gospodar- stvo države. Zameri jim tudi, ker se izgubljajo službi v notranji državi; polovica vseh zdravnikov in zdravstve- nega osebja dela namreč v Atenah.

Znanstveno sodelo- vanje Bonn-Pariz

Zahodnonemški minister za znanstvene raziskave Hans Lenz in francoski minister Gaston Palewski, ki je za- dohlen za znanstvene, ato- mske in vesoljske raziska- ve, sta se sprazumela o so- delovanju obeh držav na znanstvenem področju. Na podlagi tega sporazuma bo- go ustanovili posebne meša- ne odbore, ki bodo proučili program sodelovanja.

To je povedano v skup- nem sporočilu, objavljenem po dvodnevnem obisku mi- nistra Lenza v Parizu. Spo- ročilo pravi, da se »sodelo- vanje lahko razširi in ga je treba razširiti tudi na druge evropske države«.

Konferenca o avtonomiji Kurdov

V neki vasi 60 km severno od Kirkuca je konferenca Demokratične stranke Kur- dov, na kateri med drugim obravnavajo predlog iraške vlade o avtonomiji, ki naj jo dobe Kurdi. Predlog je v načelu že sprejel voditelj kurdske uporniške Mula Mustafa el Barzani, ki se skupaj z drugimi uporniški- mi poveljniki udeležuje kon- ference. V imenu bagdadske vlade pa prisostvuje konfe- renci kot opazovalec mi- nister Fuad Aref, ki je prav tako Kurd. Kakor je izjavil predstavnik Demokratiške stranke, bo Fuad Aref poro- čal tudi v rezultatih konfe- renci.

Sklep iraške vlade, da da- do Kurdom avtonomijo, so objavili nedavno v Bagdadu po razgovorih vladnih pred- stavnikov z el Barzanijem.

Cilji Lopezove poti po Evropi

Predsednik Mehike želi dobiti podporo za mehiško zunanjo politiko

MEXICO CITY, 21. marca (Tanjug). »Med Mehiko in Jugoslavijo je veliko podobnosti in ju vezejo medsebojne simpatije, prijateljski in podobna zgo- dovinna.« S temi besedami je sekretar mehiškega predsednika Humberto Romero Peres sinoči po- zdraval izjave jugoslovanskega veleposlanika Gu- stavja Vlahova na posebni tiskovni konferenci v mehiškem novinarskem klubu. Na konferenci so govorili šefi diplomatskih misij vseh evropskih držav, ki jih bo obiskal mehiški predsednik na bliž- njem potovanju po Evropi.

Jugoslovanski veleposlanik Gustav Vlahov je izrazil za- dovoljstvo nad obiskom predsednika Lopez Mateosa v Jugoslaviji. Domačim in tujim novinarjem je izjavil, da se vlada in ljudstvo Ju- goslavije pripravljata na si- lovesen sprejem mehiškega predsednika. Poudaril je, da med Jugoslavijo in Mehiko vladajo priščrni in prijatelj- ski odnosi v vsakem pogledu.

Veleposlanik Vlahov je na tiskovni konferenci odgovoril tudi na več vprašanih novi- narjev o vlogi neangažiranih držav v sedanjem mednaro- čnem položaju ter o vplivu in o dejavnosti treh držav za ublažitev napetosti na svetu.

Sekretar predsednika Lope- za Mateosa je v dolgem poudaril, da mehiška je za mir, svobodo, neodvis- nost, napredek, blaginjo, so- cialno pravičnost in demo-

„Incident Gordon“ je odprl pot

Brazilske komentari ob Dantasovih razgovorih v Washingtonu

Brazilijo je uspešno presedi- titi sedanje razgovore v Washingtonu o odločitvi pla- čevanja ameriških dolgov na finančno področje; iz razgo- vorov je Brazila izključila notranjo in zunanjo politiko brazilske vlade.

Dantas po vsej verjetnosti v finančnem pogledu ne bo dosegel vsega, kar je želel, in nekatera sporna vprašanja med Brazilijo in ZDA naj- brž sežijo na bodo odstra- njena. Odpirja pa se je pot za »enakovrnen pogajanja med obema državama.«

Dantasova misija bo imela velik zunanje-politični od- mev in bo prispevala h kre- pitvi položaja in vloge Bra- zilijskega latinskega Ameriki.

Tuja pomoč - prehodna faza

Indonezijski komentari rezultatov konference ECAFE

Naivejši list v Džakarti »Suluh Indonesia« kome- ntira konferenco ekonomske komisije OZN za Azijo in Daljni vzhod ter pravi, da je bilo značilno za konferenco trije stvari:

1. Napoved decembrskega sestanka na ministrski ravni držav v Aziji in na Dal- jnem vzhodu, na katerem naj bi okrepili gospodarsko sodelovanje med nji- mi; priporočilo, naj Avstrali- jo in Novo Zelandijo vključe- ju v ekonomsko komi- sijo OZN za Azijo in Daljni vzhod, in tretjič, odobritev za organizacijo azijskega inštituta za ekono- mski razvoj, ki bo imel sedež v Bangkoku.

2. List piše, da so na kon- ferenci posvetili precej po- zornosti morebitnemu vplivu Evropskega skupnega trga na azijsko gospodar- stvo. Razpravljali so tudi o tem, kako bi najbolje realizirali nujne načrte za pospeševanje industrializac- ije držav v Aziji in na Dal- jnem vzhodu.

3. Delegati so se spoznava- meli, da se je razen hitre- mu razvoju industrializac- ije na vsem tem področju treba posvetiti tudi razvoju kmetijstva.

Na konferenci so ugotovi- li, da se je delež azijskih držav v svetovni trgovini zmanjšal ter da ostajajo

Zmanjšanje pomoči ZDA

Posebni odbor Bele hiše je izdelal poročilo o pro- gramih ZDA za pomoč tu- jim. Pričakujejo, da bodo poročilo kmalu objavili.

Izvedlo se je, da odbor predlaga občutno zmanjša- nje fondov in radikalne re- forme v programih za po- moč. Kritizira tudi način, kako so v posameznih državah te programe izva- jali.

»Washington Post« piše, da so nekateri funkcionar- ji v administraciji, posebno v State Departmentu neza- dovoljni zaradi ostrih pro- čila in neposredne kriti- ke posameznih držav, ki so dobivale pomoč. List nave- ruje mnenje državnega po- sekretarja Harrimana, da bodo te kritike povzročile administraciji težave pri uredniševanju ciljev pro- gramov za pomoč.

Komisija, kjer imajo več- ino republikanci, vztraja pri tem, da morajo druge

(Tanjug)

IUTRANJK DELO IZHAJA VSE DMI V TEDNU

Predvolilna dejavnost v Trstu

Ponorejeni podpisi na kandidatih listah OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA

TRST, 21. marca — V tem tednu so se propagandni nastopi predstavnikov političnih strank in skupin, kandidatov za poslansko zbornico ali senat, prenosi- li z radijskih in televizijskih oddaj tudi na zborovna- nja in sestanke po ulicah in trgih. Na omenjenih zborovanjih so na dnevnem redu poleg splošnih vprašanj, ki so znana iz predvolilnih programov in izjav članov državnih vodstev strank, le lokalna vprašanja.

V Trstu je imela dosesaj takih zborovanj največ komu- ništica partija. Dosti jih je bilo večerjo, ko je bil dela prost dan in danes jih bo v mestu in okolici šest.

Danes so Tržičani iz tiska izvedeli tudi za majhen škand- al v zvezi s predloženimi podpisi za posamezne kan- didatne liste. Pokrajnska volilna komisija je zavrnila od 12 list kar 3, ker so bili podpisi na njih ponorejeni, neveljavni ali podatki kandi- datov in podpisnikov po- manjkljivi. Prizadele 3 stran- ce — to so stranka upoko- jencev PAPI, neofašistična Fronta za narodni preporod (FRN) in lokalna Fronta za neodvisnost — se lahko še danes pritožijo na vrhovno sodišče v Rimu. Vendar ver- jetno ni izgleddov za spre- membo sklepa tržaške vo- lillne komisije, ki je s tem v zvezi prijavila sodišču 20 oseb, ker so ponaredele tuje podpise ter približno 30 oseb, ker so izločeno podpisale več kandidatih list.

Če ostane omenjeni sklep volilne komisije v veljavi, se bodo 28. in 29. aprila pred- stavile v Trstu za »voitve v poslansko zbornico sledeče stranke in skupine po urad- no ugotovljenem vrstnem redu: KPI, Kriščansko de- mokratična stranka, So- cialno demokratska stranka, Italijanska socialna gibanje (neofašisti), Liberalna stranka, Socialistična stranka, skupna slovenska lista, Repu-

blikarska stranka in PDIUM (monarhisti). Potrditev in vrstni red kandidatih list za senat še ni znan, ker to odloča volilna komi- sija za vsa dežela. T. P.

Plenum CK KP Nizozemske

List »De Vaarheid« piše, da je imel Centralni komite KP Nizozemske 16. marca ple- narno zasedanje. Po referatu sekretarja CK H. Huxtra so udeleženci zasedanja pro- učili doseženo akcijo nizo- zemskih komunistov proti nedavnemu francosko-zahod- nonemškemu sporazumu in razpravljali onet zahodno- nemškega Bundeswehra na nizozemskem ozemlju.

Opuščeni delavci se vračajo na delo

Sirsko ministrtvo za delo je ukazalo, da je treba po- novno sprejeti vse delavce in uslužbence, ki so jih od- pustili v času secesionistič- nega režima. Hkrati je se zvedelo, da je tudi ministr- tvo za prosveto storilo uk- repe za ponovno zaposlitev tistih učiteljev in profesor- je, ki so jih odpustili po odcepitvi Sirije od ZAR.

sredstva od stalnih stikov z novinarji pa do neposrednih stikov z vlado in politič- nimi organizacijami ter do neposrednega dela v OZN. Prav Zdrženji narodi so po- sebno torišče našega dela: želeli bi vplivati na vsebino vseh resolucij, ki kakor koli zadevajo naš boj — to smo delali tudi doselej.»

● Vprašanje: »V katerih državah mislite pri tem najti največjo podporo?«

Odgovor: »Jasnjo v afriških in azijskih. Z njimi smo do- slej že sodelovali in mislimo tudi v prihodnje. Z njimi imamo največ stičnih točk.«

● Vprašanje: »Ali mislite pod izrazom afriške in azijske države tiste države, ki so v svetu znane kot nezavestne?«

Odgovor: »Ne samo naša za- nana politika, marveč tudi naša notranja ter gospodarska politika morata slediti načelom nevtalnosti. To po-

Dr. Mondlane v Mozambiku

OD NASEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

Prvi kongres Osvobodilne fronte Mozambika FRELIMO od 23. do 28. septembra lani v Dar es-Salamu je postavil osvobodilni boj portugalske kolonije Mozambik na nove temelje. Na kongresu so prvič nastopili mozambiški politični voditelji, ki so bili dotle ločeno iskali pot za osvoboditev dežele izpod kolonialističnega in fašističnega portugalskega režima. Nekaj časa pred tem, 25. junija 1962, so Mozambiška nacionalna demokratska zveza UDE- NAMO, Mozambiška afriška nacionalna zveza MANU ter Nacionalna zveza neodvisnosti Mozam- bika UNAMI sklenile, da se združijo v enotno or- ganizacijo FRELIMO (Frente da Libertacao de Mo- zambika). FRELIMO je brž po ustanovitvi rešil nekaj personalnih vprašanj ter postal dokaj homoge- na organizacija.

nik organizacije dr. Eduardo Mondlane. Dr. Mondlane je bil pred tem več let uslužbe-

● Vprašanje: »Dr. Mond- lane, ali lahko podrobneje obrazložite tri politične po- stavitke boja FRELIMO za do- sego neodvisnosti Mozambi- ka?«

Odgovor: »Kot rečeno, so

▼ začetku marca je v Dar es-Salamu, kjer ima FRELIMO svoj sedež, prispel predse-

nik organizacije dr. Eduardo Mondlane. Dr. Mondlane je bil pred tem več let uslužbe-

Novice

LJUBLJANA: predavanje Slavističnega društva Slovenije — Drevi ob osmih...

STORJE: dramska revija za celjski okraj — Po zelo uspešnih dramskih revijah v Letusu in v Smarju...

KOSTANJEVICA NA KRKI: razstava Merćina Nowaka — Nječovskega — Gorjupova galerija...

ZAGREB: smrt hrvatskega pisatelja Josipa Pavčića — Po daljši bolezni je večeraj jutraj umrl v Opatiji hrvatski pisatelj Josip Pavčić...

ZAGREB: obisk slovenskih družbenih delavcev na delavski univerzi — Moša Pijade — Sosvet za Klubke pri Sveti svobodi...

REKA: razstava o Ivanu Goranu Kovačiću — Na Reki so večeraj odprli razstavo, posvečeno življenju in delu Ivana Gorana Kovačića...

SARAJEVO: razstava Zdrženja likovnih umetnikov BiH — V Sarajevu so odprli tradicionalno razstavo Zdrženja likovnih umetnikov Bosne in Hercegovine...

NOVI SAD: Krleža in madžarsčina — Ob 70-letnici življenja in 50-letnici literarnega ustvarjanja...

NOVI SAD: Stražilovsko srečanje — Mladi književniki, filozofi, sociologi in drugi družbeno politični delavci iz naše države bodo obravnavali aktualne probleme jugoslovanske kulture...

DUNAJ: jugoslovanski literarni večer — V prostorih avstrijskega društva za literaturo je bil v torek uspel literarni večer...

ZAGREB: smrt hrvatskega pisatelja Josipa Pavčića — Po daljši bolezni je večeraj jutraj umrl v Opatiji hrvatski pisatelj Josip Pavčić...

Advertisement for Jurij Bondarev's book 'TIŠINA' (Silence). Includes title, author name, and promotional text.

Forma viva in možnosti

Realizem v načrtovanju mednarodnega simpozija

Mednarodni simpozij kiparjev »Forma viva«, ki prireja, kot je znano, vsako leto srečanja umetnikov iz raznih dežel...

KUPA IZ TERRE SIGILLATE (RIMSKE PEČATNE KERAMIKE) iz 1. stol. Ptujski muzej prireja občasne razstave deponirane gradiva...

Župancičeva mladinska poezija v hrvatskem prevodu

Zagrebska založba »Mladost« je izdala v biblioteki »Vjevebriga« Ota Zupanciča »Ciciban« in druge pesme za otroke...

Ce vse to upoštevamo, smemo izreči priznanje Gustavu Krklecu in Grigorju Vitezju. Oba pesnika sta se lotila zahtevnega posustvarjalnega dela...

Značaja. Jaz se bom osebnost kot sekretar partijske organizacije od zadnjega diha, do zadnje... boril za idejno čistost partije...

DOMAČA PREMIERA V LJUBLJANSKI DRAMI — Drevi bo v Drami SNG v Ljubljani premiera igre Vitomila Zupana »Ce denar pade na skalo«...

Prejeli smo Program ptujskega muzeja

Mesto muzeja v kulturni politiki in turizmu komune

Ob razpravi o kulturni politiki komune, o osnutkih občinskih statutov in načinih financiranja kulturnih ustanov...

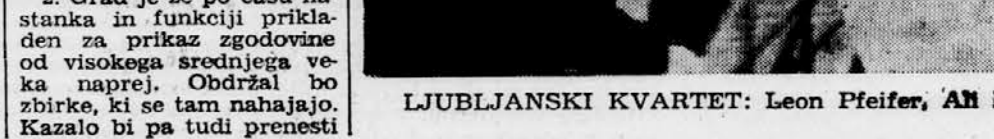
3. Občutno pomanjkanje prostora za likovne in druge razstave bi rešili z adaptiranjem Mestnega stolpa...

4. Organizirati bo treba zaščito kulturnih spomenikov (poskrbeti bo treba tudi za zaščito arheoloških, etnografskih in spomenikov ljudske revolucije...

Po teh načrtih preurene ustanova bi lažje izvrševala svoje naloge: znanstveno delo in kulturno prosvetno dejavnost...

Vsakodnevno se v ustanovi kaže potreba po izboljššanem načrtovanju. Po izvedeni analizi stanja je v pripravi osnutek programa ustanove...

Programsko razvoju ustanove mora temeljiti tudi financiranje: stari muzej bo potreboval več denarja...

LJUBLJANSKI KVARTET: Leon Pfeifer, An Dermalj, Vinko Sušteršič in Cenda Sedlbauer. Foto: M. Svabič

Pod črto Ob šolskih leksikonih »Privrede«

Na šole prihajajo zadnji čas naročilnice za leksikone, ki jih bo izdala zagrebška založba Privreda. Tudi lani in poprejšnja leta je prihajalo več podobnih ponudb...

Založba Mladinska knjiga je, kakor je znano, tudi že sama začela s leksikoni za šole enega meseca oddolži za slovenski natis. Za to bi upragnje se pač zdi — če se opiramo upanja, da bo do leksikonov kvalitete ali vsaj primerne — kako da kaka naša založba, denimo Mladinska knjiga ali kdo drugi...

Taka in podobna vprašanja prihajajo te dni z naših šol. Uredništvo »Dela« je povprašalo o teh šolskih leksikonih založbo Mladinsko knjigo. Založba nam je odgovorila: Založba Privreda iz Zagreba se je dogovarjala z namiznimi in prodajalnimi leksikonov po naših šolah, vendar je naša založba odklonila pomoč...

Muzej delavci bodo s svojimi aktivnostmi lahko precej prispevali h kulturni dejavnosti v komuni, ki bo imela odraz in učinek v celotnem njenem razvoju.

Koncerti Večer predkласične glasbe

Društvo glasbenih umetnikov Slovenije je priredilo v sredo večer v veliki harmonični dvorani svoj tretji abonmajske koncert, posvečen delom predkласičnih mojstrov.

»Vi, ne pa ni. V partijo sem se vključil zato, ker nisem videl takih, kakor ste vi! Vam jaz niti koz na pašo ne bi zupal, nikar pa partijske organizacije. Sicer pa bo nekdo prišlo tudi do tega, da vam ne bodo zupali niti koz!«

»Molčite! Sviridov je udaril z berglo ob tla. »Kaj hočeš? Kaj hočeš?« Sergej je rekel: »Odpovedal sem se zadnji besedi. Tale zdaj pa je zadnja.«

»Nikoli se ne bo zgodilo, nikoli, da bi moral nato varjati premog.«

»Ne, se kaj? Še kaj?« V prazni sobi je v enem izmed naslonjev pričakoval sedež Sviridov, ki se je sklonil naprej in prekrizal roke na bergli. Zvedavo je opazoval Sergeja.

»Ali mar mislite, da partijo sestavljajo taka tesla kakor ste vi?« je razsekanec procedil skozi zobe Sergeja.

»Tl...« Sviridov je vstal, se oprl na berglo in lice sta mu pomoderila. »Glej-oj!«

Razvoj tovarniškega tiska

V mariborskem okraju se je razvil v močnega obveščevalca proizvajalcev

Na pobudo okrajnega sindikalnega sveta Maribor je bilo posvetovanje o tovarniškem tisku, ki so se ga udeležili uredniki glasil delovnih kolektivov in predsedniki sindikalnih podružnic. Iz uvodnega poročila in živahne razprave je bilo razvidno, da se je tovarniški tisk v mariborskem okraju razvil v močan činitelj obveščanja proizvajalcev.

V Sloveniji je bilo lani 115 glasil delovnih kolektivov, od katerih jih odpade 24 na mariborski okraj. Lani so izdali mariborske okrajne tovarniške časopise v skupni nakladi 225.360 izvodov ter na tri milijone 831.120 straneh. Naklada se je pri posameznih glasilih delovnih kolektivov gibala povprečno od 240-5700 izvodov. Za izdajanje teh tovarniških glasil so porabili lani v okraju nad 37 milijonov din družbenih sredstev.

Razprava je pokazala, da je treba pri izdelavi statutov delovnih organizacij upoštevati tovarniški tisk in določiti ustrezno mesto. Prav bi bilo, če bi politične organizacije in samoupravni organi podprli ljudi, ki se ukvarjajo s tovarniškim tiskom in informativno službo nasploh. Se vedno se namreč dogaja, da kritika na straneh tovarniškega tiska ni zaželena. Slišati smo, da v mariborski literarni in denarja za tovarniško glasilo, češ da potrebujejo sredstva za rekonstrukcijo. Udeleženci pa so menili, da ta kolektiv s 1000 zaposlenimi ne more biti brez svojega glasila.

Na posvetovanju so predlagali, naj bi pri višjem aktivu društva novinarjev Slovenije Maribor ustanovili sekcijo za tovarniški tisk. Uredniški odbori tovarniških listov bodo izdelali analize svojih listov ter določili njihovo perspektivni razvoj ter s svojimi ugotovitvami seznanili organe upravljanja.

ROGATEC

Neizkoriščeni pogoji za turizem

Na zboru volivcev v Rogatecu je bilo prisotnih blizu 200 občanov, kar je razveseljivo: prejšnja leta jih je prihajalo samo kakih 10. Na zboru so razpravljali o družbenem planu in proračunu občine Šmarje pri Jelšah. Občani so se zanimali za ureditev kanalizacije, asfaltiranje trga, veliko so govorili tudi o vodovodu, ki je že 15 let neurejen. V kraju je premalo razvit turizem, čeprav imajo zanj vse pogoje. Na tem zboru volivcev je bil tudi podpredsednik občine Šmarje pri Jelšah in je obljubil, da bo OBLJO te pomniskivosti poskušal čimprej odstraniti. J. P.

Naš fotozapisek

OLAJŠAVA NA POŠTI — Na pošti Maribor 2 s pridom uporabljajo električni stroj za zigosanje poštinih pošiljk. ki prispeva s svojim upravljalcem k pospešeni odpravi poštinih pošiljk. Foto: Busić

Iz včerajšnje druge izdaje

KRANJ — V občini se je lani bruto proizvodnja v kmetijstvu povečala za 12% in je znašala 1923 milijonov dinarjev. Povečanje gre predvsem na račun živinoreje. Nezadovoljiva je bila odkupna politika, ki je bistveno vplivala na količino in ceno blaga. Letos bo kmetijsko gospodarstvo Kranj, ki bo po pridružitvi kmetijskega posestva v Zalnici zavzelo vse družbene kmetijske obrate na območju kranskih ravnin in Sorskega polja, investiralo v osnovna sredstva več kot milijardo din.

NOVO MESTO — Medtem ko so lani dali za socialno varstvo v občini 29,5 milijona dinarjev, je letos predvideno za te potrebe več kot 41 milijonov dinarjev.

CRNOMELJ — Krajevne organizacije SZDL v občini so lani zbrale 7.500.000 dinarjev, ki so jih namenili za uslužnostne dejavnosti, za gradnjo gasilnih domov itd.

LITJA — Letos bodo v občini povečali izvoz za 63%, predvsem tovarna usnja in krzna v Šmartnem, lesna industrija ter predelnica v Litiji.

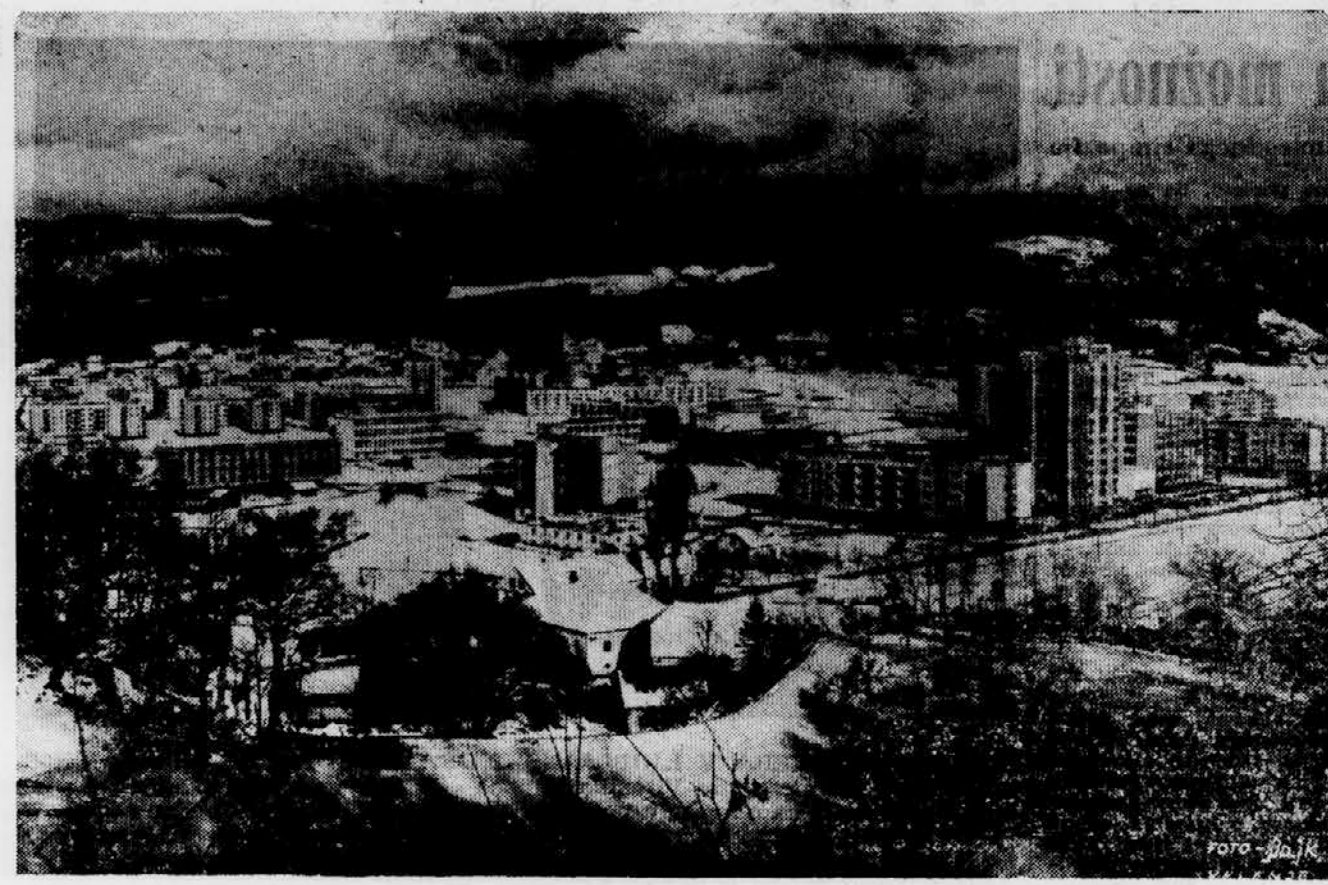
Iz včerajšnje tretje izdaje

LJUBLJANA — »Elmas« in »Naftas« iz Lendave pripravljata kooperacijo. Del svojega obrata bo »Elmas« preselila v Lendavo, kjer je na razpolago dovolj delovne sile. Dejansko jo to pomenilo razširitve proizvodnje tovarne »Elmas«, ki je nabavila 20 strojev za izdelovanje bakelitnih električnih stikal in drugih izdelkov iz bakelita. V Lendavi bodo proizvajali polproizvode, v »Elmisa« pa končne izdelke.

Podjetje za generalni remont avtomobilov »Avtoobnova« gradi na Titovi cesti novo servisno delavnico. V njej bodo popravljali samo tovornjake. Obratovati bo začela konec maja in bo delala neprekinjeno ves dan.

KAMNIK — Ena večjih akcij v Sloveniji v mesecu poklicnega usmerjanja bo slikovna razstava o poklicih, ki jo bodo odprli v Kamniku v nedeljo, 24. t. m. Organiziral jo je zavod za zaposlovanje delavcev s sodelovanjem istomskega zavoda z Jesenic. Geslo razstave bo »Kam po končanem šolanju«.

SKOPIJA LOKA — Podjetje »Transurist« se je pred nedavnim združil s podjetjem »Ljubljana-transport«. »Transurista« ima že 40 modernih avtobusov in 29 tovornjakov. V sezoni vzdržuje 34 rednih in 12 delavskih prog po Gorenjski in vsej Sloveniji.

VELENJSKA PANORAMA (februarski posnetek)

CELJE

Uspele prireditve

Celjsko turistično in olepševalno društvo je organiziralo vrsto prireditev, ki so uspeli. Sest turističnih predavanj je bilo tako dobro obiskano, da so morali najemati zanje vedno večje dvorane. Tudi zbiranja, ki so bila v Narodnem domu, so zelo uspela. Dvorana je bila popolnoma zasedena, kar nedvomno kaže veliko zanimanje za turizem v Celju.

Vzpredno je turistično društvo izvedlo še številne pustne zabave in organiziralo dve gostovanji mariborske opere ter eno vokalni koncert. Tudi za operne predstave je bilo v Celju veliko zanimanje in vstopnice za dve predstavi Puccinijevih Madama Butterfly so bile že v predprodaji popolnoma razprodane. Letos pa bo na sporedu še eno gostovanje, ko bodo 5. aprila Zagrebčani uprizorili opereto Malia Fiorami.

70-letnica prof. Rudolfa Rakuše

Prof. Rakuša je svoje življenje posvetil kulturno-znanstveni dejavnosti v prid strokovnemu izobraževanju in usposabljanju administrativnih kadrov. Nadarjen Ormožan je l. 1912 diplomiral na mariborskem učiteljskišči, ko ga je omrežila želja po znanju stenografije in esperanta. Kmalu nato si je z izpitni pridobil kvalifikacijo za poučevanje. Od l. 1921 je uspešno poučeval na dvorazredni trg. šoli in pozneje na trg. akademiji in ekon. srednji šoli v Mariboru. Rakušev življenjsko delo je reformirana slovenska stenografija, ki se je uveljavila l. 1946 in ki povsem ustreza jezikovnemu in tehničnemu razvoju. Številne znanstvene razprave, odlični učbeniki za vse stopnje slov. stenografije, prenosil Nova-kovega sistema na nemški in srbohrv. jezik itd. so plod njegovega nesebičnega dela. Od l. 1934 se poslužuje pri pouku predvsem njegovih modernih učbenikov za daktilografijo, s katerimi je uvedel v šole in prakso sodobno slepo tipkanje.

PROMETNA TEŽAVA — Pred rotovžem na mariborskem Glavnem trgu je vedno precejšnja gneča, odkar so tu določili prostor za postajališče lokalnih avtobusov. Trg bi imel seveda mnogo bolj zanimivo podobo, če gneča ne bi skrivala kužnega znamenja, marveč bi središče krasiли nasadi. Razen tega je tudi dostop k avtobusom dokaj nevaren, ker morajo iti potniki čez najbolj prometno cesto. Morda bo novi mariborski most pospešil tudi rešitev tega mariborskega prometnega problema? Foto: J. Peščaj

Gaberje še brez ureditvenega načrta

Na zboru občanov v Gaberju — industrijskem delu Celja so izvolili tudi nov delavski svet krajevne skupnosti. Zaradi neaktivnosti 15 članov starega sveta so namesto njih izvolili nove, delavljne članke in sedaj ima svet 30 članov.

Program dela krajevne skupnosti Gaberje-Hudinja, o katerem so razpravljali na zboru občanov, je izvršni odbor KS na svoji prvi seji ponovno proučil predvsem zategadelj, da so ugotovili, katerih nalog se bo treba najprej lotiti.

Tu sodi vsekakor na prvo mesto ureditev Mariborske ceste — to je dokončna ureditev kolesarske steze in hodnika za pešce na levi strani ob Zidanski do hudinjske šole. Stroške ureditve bo financiral občina, delo pa bi naj skonciral do 1. maja. V zvezi s tem je bil predlog

za ureditev avtobusne postaje blizu gostišča »Amerikav«. Letos bo prav tako urejen travniški potok. Regulačijska dela bo opravila vodna skupnost za porečje Savinje.

Prav tako je v programu in predračunu predvidena pralnica in likalnica za potrebe prebivalcev severovzhodnega dela mesta. Del sredstev za te namene ima KS zagotovljene, vendar je bilo za pralnico dosti težje najti ustrezen prostor. Po zadnjem predlogu naj bi leto uredili v priložnem objektu na dvorišču gasilskega doma ob Mariborski

cesti. Sploh pa je glede servisov ozir. lokacij zanje toliko težje, ker to območje mesta še nima dokončnega zaidalnega oz. ureditvenega načrta. Zato prebivalci odločno zahtevajo, naj OBLJO Celje vendar že poskrbi za tak načrt.

Pri urejanju dveh otroških igrišč bodo prebivalci pomagali s prostovoljnimi delom, in če bo treba, tudi pri nekaterih drugih delih. Komisija za komunala dela bo med drugim proučila možnost gradnje kotalkališča za otroke, ki se vse preveč potikajo po prometnih ulicah. Pravčasno bodo v tem delu Celja začeli z akcijo »Celje ob 1. maju«. Sem sodijo predvsem razna ureditvena dela za olepšanje vrtov in naselja. F. K.

cesti. Sploh pa je glede servisov ozir. lokacij zanje toliko težje, ker to območje mesta še nima dokončnega zaidalnega oz. ureditvenega načrta. Zato prebivalci odločno zahtevajo, naj OBLJO Celje vendar že poskrbi za tak načrt.

Pri urejanju dveh otroških igrišč bodo prebivalci pomagali s prostovoljnimi delom, in če bo treba, tudi pri nekaterih drugih delih. Komisija za komunala dela bo med drugim proučila možnost gradnje kotalkališča za otroke, ki se vse preveč potikajo po prometnih ulicah. Pravčasno bodo v tem delu Celja začeli z akcijo »Celje ob 1. maju«. Sem sodijo predvsem razna ureditvena dela za olepšanje vrtov in naselja. F. K.

Na Bledu že 11 reprezentanc

Prispeli so že skakalci iz Norveške, Švedske, Finske in Italije

Pozdravljena Planica!

Planica, 21. marca. — Po zadržani lepi Planica s svojim emrazj novim belim plazom skakalnice, nastojene ob strmino Ponca. Planica prvih 110-metrskih znamk, prekrasna dolina tolikanj lepih doživeti!

Ze jutri bodo spet hrumeli po zraku nad belim hrbtom prve največje skakalnice na svetu, ki je zdaj dve leti samovala in se ni zmenila niti za družbo elegantne, mlade in manjše sosedje, že znani in novi junaki Planice.

Kdo bo to pot junak med junaki? Velik polkrog drogov z dravnimi zastavami, ki se trijeje v spomladanskem vetru ob raznem izteku skakalnice, predstavlja 12 držav. V Planico so poslane svoje skakalce, da se bodo od jutri do nedelje povzpeljali na vrh skakalnice, se poganjali po njenem strmem zaletišču in se kosali za naslov Planice.

Tri dni se bo 50 tekmovalcev vzpenjalo na vrh zaletišča, da se bodo nato v nekaj kratkih trenutkih spet znašli v ravni dolini. Od mesta, kamor pripelje skakalce po kratki vožnji vzpenjača, do stopnic, ki vodijo na zaletišče, je do vrha še precej dolga pot navkreber. Za večino tistih, ki se vzpenjajo sem gor, vodijo stopnice le v eno smer. Samo radovedneži, ki je je pogladal do sedmih mest za zalet, se spuščajo po teh stopnicah ljudi navzdol. Za tiste, ki jih imajo običajno v rabi, pa vodi nazgor druga pot: po snegu in zraku. Vsega skupaj le kakih 15 sekund. Tukaj si pripeljajo za navzdol samo močje. V dolini se zde polvečni skoraj otroci. Smeje, malce v zadregi dele avtomatov, ko pa pridejo sem gor, postanejo močje. Tu se pripravljajo, da bodo ujeti delček sekunde, da se bodo za nekaj trenutkov spremeni v ptice in — da bodo v dolini spet nasmejani in malce v zadregi deliti avtomatov. Tu vlada zakon zbravnosti. Le majhna nepazljivost se lahko kruto maščuje.

Skakalnice je nared do zadnje potankosti. Vse je preizkušeno, vse na svojem mestu. Stroj velike prireditve že teče. Skakalci samo še čakajo na janfare, ki bodo jutri v drugo letošnje spomladansko jutro pozvale junake Planice k plemenitemu boju.

Tri dni bo tisoče in tisoče gledalcev izpod skakalnice spremljalo sporniki boje. Vse več gledalcev sirom Evrope pa bo gledalo planiške dogodke po letovščini.

Po treh letih se bo te tri dni tisoče in tisoče gledalcev spet srečalo in pozdravljalo s staro znanco — Planico. J. D.

Sprejem na Blejskem gradu

Bled, 21. marca. — Predsednik občinskega ljudskega odbora Radovljica Franc Jerje je priredil nocoj v prostori restavracije na Blejskem gradu sprejem, ki so ga udeležili vsi reprezentante za planiško prireditve v vdi ekipi.

Na Bledu je bil nocoj tudi sprejem za domače in tuje novinarje, televizijske in radijske reporterje, ki poročajo s planiške prireditve.

J. D.

REKORDER — PRVI POD VELIKANJO

Tekmovalce je avtobus pripeljal z Bleda ob pol enajstih. Takoj so se napotili na zaletišče 10-metrskih skakalnice. Rekorder planiške velikanke Helmut Recknagel (127 m) pa je najprej zavil desno, proti dookolišču 120-metrskih skakalnice. Nastopil se je na ograjo in se za-

OPIMISTIČNE VREMENSKE NAPOVEDI

Meteorologi so napovedali dejno urbojanje vremena za danes. In rus, okoli enajste ure, ko so se pričeli pri skakalci z Bleda, so se megle umakile proti vrtovom Ciperka, skupine Ponca, Javovca in Petelinca. Vendar sonce se ni moglo prodreti v praznični vrvoj v dolino skakalnice. Kaj mejujo v vremenu v Planici?

Tri vlačici med obema skakalnicama smo srečali domaćina Janesa Kerštajna, dolgoletnega sodalca inž. Stanka Bloudka. — Ozri se je proti Tamaru.

— Kaj menin o vremenu? Danes je prvi spomladanski dan. Pri nas se ob tem času vreme vedno spremeni. In ker je bilo dosti snega, mora biti sedaj lepo!

Junak planiške skakalnice Rudi Finagar pa je dejal: »Vreme je lepo. Kadar se megle do enajstih dvigne čez spuške skakalnice, je navadno naslednji dan lepo vreme. Sicer pa smo skakalci že ob težjih pogojih!«

Upanja je torej dovolj. In dolgoletne skupe domačinov tudi nekaj pomenijo.

REKORDER — PRVI POD VELIKANJO

Tekmovalce je avtobus pripeljal z Bleda ob pol enajstih. Takoj so se napotili na zaletišče 10-metrskih skakalnice. Rekorder planiške velikanke Helmut Recknagel (127 m) pa je najprej zavil desno, proti dookolišču 120-metrskih skakalnice. Nastopil se je na ograjo in se za-

VARUH POZDRAVLJA SKAKALCA — Kerštajn iz Rateč, sodelavec pokojnega inž. Stanka Bloudka vsa leta skrbno varuje dediščino velikega konstruktora. Na posnetku je skupaj s planiškim rekorderjem Recknaglom. Foto: E. Selhaus

»Naučite se plavanja!«

Beograd, 21. marca. Z letošnjim poletjem se bo začela množična akcija »Naučite se plavanja«, ki bo trajala do leta 1970, z namenom, da bi se naučilo plavanja čim večje število državljanov. Danes so ustanovili zvezni odbor akcije, v katerem je 19 zastopnikov raznih organizacij. Za predsednika so izvolili S. Komarja, člana zvez. sveta in predsednika zvezne komisije za telesno kulturo. Sklenili so, da je treba z akcijo začeti

15. junija, do takrat pa je treba izvesti vse tehnične priprave. Ugotovljeno je, da 40 odstotkov prebivalstva v mestih ne zna plavati, medtem ko je število neplavalcev na vasi mnogo večje.

Na današnjem sestanku so sklenili, da je treba v akcijo vnesti vključiti šole, na katerih bi bilo potrebno uvesti plavanje kot predmet povesod, kjer so za to pogojji, nadalje v JLA, stanovanjskih skupnostih itd.

Emerson premagal Piilca

San Juan, 21. marca. Na mednarodnem teniškem turnirju v Portoriku je Emerson (Avstralija) premagal Jugoslavnega Piilca s 6:4, 6:3. V tekovanju parov sta Emerson in Jovanović premagala domaćina teniška igralca Terna in Blosa s 6:2, 6:4.

Svetovni rekord v teku na 220 y

Tempe, 21. marca. Devetnajletni študent univerze v Arizoni (ZDA) Henry Carr je včeraj dosegel nov svetovni rekord v teku na 220 y s časom 20,4. Doslej sta imela svetovni rekord na tej progi Angiel Radford in American Drayton s časom 20,5.

ZIVAHNE PRIPRAVE V DOLINI SKAKALNIC

Ob skakalnicah in ob poti proti Ratečam postavlja paviljone. Razen trgovskih podjetij iz Kranjske gore in Jesenice so uredila svoje stojnice v Planici tudi italijanska ljubljanska podjetja, ki bodo po oblačilnih cenah prodajala mehke izdelke, tople in mehke pižame, slastice in druge domače kulturne posebnosti.

Budožer je razširil parkirni prostor. Postavljati so začeli drovne zastoje. Bliznji hoteli so polni. Dom v Planici so zasedli organizatorji prireditve, v hotelu »Vitruvius« sta ekipa RTV, Maribor in zasedli Avstrijci iz Judenburga. Ob pol dveh je bilo večeraj na voljo le 25 ješčic v »Seri« in kavarno, medtem ko bodo sobe za prenočišča opremlili do polnočne turisticne sezone.

Planica je dan pred začetkom poletov v državnem razpisloženju in pripravljena, da sprejme številne gledalce. N. L., V. C.

Skrbno in dosledno

Lotimo se pregleda volilnih imenikov

Po vsej državi so v teku priprave na volitve, čeprav se ne govorimo o njih. Gre za pripravo dokumentov, ki bodo tehnično omogočili izvedbo volitev, to je za revizijo volilnih imenikov.

Zvečni izvršni svet je še komaj obravnaval zadnji odlok, da morajo občinski ljudski odbori do 10. aprila popraviti in prepisati splošne volilne imenike. Po zakonu jih je treba sproti dopolnjevati, vsako leto pa se posebej izvesti revizijo in prepis teh imenikov. Letos to sodi s pripravami na volitve. Zato je še tembolj pomembno, da bo ta naloga pravi čas in dosledno opravljena.

Na občinskih ljudskih odborih imajo prav zdaj s tem polne roke dela. Predvsem morajo preveriti, če so izbrisali iz volilnih imenikov tiste, ki so se odselili ali so umrli, in če so vanje vpisali vse, ki bodo do 15. maja dopolnili 18 let in s tem starostno dobo za volilno pravico.

Ze doslej so pri tem marsikje ugotovili, da je gibanje prebivalstva izredno dinamično in da je prav zato treba skrbno preveriti sleherni podatek. V zadnjih letih je zrasla vrsta novih naselij. Ponekod so nove kar cele mestne četrti. Nekdaj so v kraju imeli samo hišne številke, zdaj pa je naselje razdeljeno na ulice. Vse take in podobne spremembe bi lahko povzročile netočnosti v volilnih imenikih.

Do konca marca bi morali pri tem delu pomagati tudi vsi tisti občani, ki so se v zadnjih letih preselili od drugod, in tisti, ki bodo do 15. maja dopolnili 18 let. Njihova pomoč in tudi državljanska dolžnost je v tem, da se priključijo za vpis v volilni imenik, oziroma, da se prepišejo, če so morali pristojni organi to že sami storiti.

Do konca marca bodo vsaki popravke v splošnih volilnih imenikih, ga potem prepisali in ga razpisali vsem občanom, da bo lahko vsak pregledal, če je v njem vpisan, ter zahteval popravek, če bi bil potreben. Tak popravek lahko zahteva vsak državljan, pa tudi družbeno-politična organizacija, ustno ali pisмено pri upravnem organu občinskega ljudskega odbora. Popravke smejo ti organi sprejeti le največ 20 dni pred volitvami.

Dosedanje delo pri pripravi in reviziji volilnih imenikov je marsikje potrdilo, kako potrebno je skrbno in dosledno opraviti to nalogo. Služateji Visoke šole za politično in javno upravljanje so pri anketi v Savskem naselju v Ljubljani ugotovili, da v volilnih imenikih tega področja varirata kar 15% vpisanih podatkov. V Kopru so zasledili, da so nekatere sicer preselili drugam, kjer so se prijavili kot stalni prebivalci. Na sploh velja za celotno koprsko območje, da je velika migracija

prebivalstva povzročila največje spremembe in da so tu nekateri že več let, vendar so še vedno začasno prijavljeni. Nekaj težav povzroča tudi neenotnost pri prijavi in odjavah prebivališča. V nekaterih republikah ni obvezna prijava in odjava, in je zaradi tega seveda tudi avtomatično registriranje demografskih sprememb oteženo.

Pri reviziji volilnih imenikov lahko vpišejo v splošni volilni imenik tudi tiste državljane, ki so več kot šest mesecev v enem kraju in bodo tu ostali do 15. maja 1963. To so predvsem sezonski delavci, dijaki itd. N. pr. občan iz Gorice, ki študira v Ljubljani in bo tu tudi 15. maja, lahko zahteva, da je vpisan v splošni volilni imenik v Ljubljani in izbrisan iz splošnega volilnega imenika v Gorici. Če nimajo o izbrisu iz volilnega imenika v kraju stalnega bivanja potrdila, potem morajo dati pisмено izjavo, da so vpisani v splošnem volilnem imeniku tam, kjer so prijavljeni kot stalni prebivalci.

Volilne imenike pa morajo sestaviti tudi v delovnih organizacijah. Do 15. aprila jih morajo poslati občinskim komisijam v potrditev. Pri prejšnjih volitvah so volilni svoje predstavnike v zboru proizvajalcev samo kolektivni gospodarskih organizacij. Pri teh volitvah pa bodo svoje predstavnike v občinski zbor delovnih skupnosti izbrali tudi kolektivni samostojnih zavodov (šol, zdravstvenih zavodov, lekarn itd.), zato je tudi v vseh takih zavodih treba sestaviti imenike volilcev. Občinske komisije za volilne imenike pa bodo sestavile posebne imenike za obrtnike, ki so vključeni v zbornice.

V delovnih organizacijah, ki imajo obrate v več občinah, so se nekajkrat upravniki, kdo potrdi njihov volilni imenik. Občina, kjer je sedež podjetja, ali občine, kjer ima podjetje svoje obrate? Kolektivni posameznih obratov bodo volili svoje predstavnike v zbor tiste občine, kjer ta obrat deluje. Temu ustrezno seveda tudi velja pristojnost za potrditev volilnega imenika.

Ena izmed osnovnih državljanskih pravic je, da ima vsak poleten član naše skupnosti aktivno in pasivno volilno pravico. To stojih pravico pa lahko nevarno izjavja, če je registriran v dokumentu, ki mu pravimo volilni imenik. Zaradi tega je revizija in sestavljanje volilnih imenikov izredno pomembno delo, ki ga velja opraviti skrbno in dosledno. To ne velja samo za občinske organe in komisije v delovnih skupnostih, pač pa tudi za slehernega občana, da se zanima in preveri, če je vpisan v volilni imenik. Tudi od kvalitete tega, v bistvu sicer pripravljalnega dela, je v nekem smislu odvisno, kako bodo potekale bližnje volitve.

Prav zdaj v tovarni v debatah v odjem krogu veliko razpravljajo o organizacijski strukturi podjetja. Menijo namreč, da bo treba s statutom strukturo podjetja prilagoditi sistemu upravljanja, medtem ko je bila doslej tu neka vrzel.

Zelezarna je namreč razdeljena na štiri proizvodne skupine: topilnice, valjarne za toplo predelavo, predelovalne obrate in strojno energetske obrate. Vsaka od teh skupin ima svoje strokovno vodstvo, grupno vodstvo, kot mu pravijo v železarni. Ze nekaj let pa na tem nivoju, se pravi na nivoju skupine obratov, ni ustreznega organa upravljanja.

Zdaj se bodo morali v železarni odločiti, ali bodo obratovsko vodstvo in ustanovili še ustrezne organe upravljanja ali pa bodo ta vodstva sploh odpravili. Ker pa je zaradi velikosti podjetja težko, da bi bili vodje obratov neposredno vezani na tehničnega direktorja, bi bilo treba temu dati pomočnike za vsako skupino.

V železarni menijo, da bo to morda še najbolje, ker se grupna vodstva doslej niso vedno najbolj harmonično vključevala v organizacijski sistem, ter so se obratovodje mimo njih večkrat neposredno povezovali s tehničnim direktorjem. Vsekakor pa bo treba o tem temeljito razmisliti — pravijo železarji — ustvariti moramo tako organizacijo, ki ne bo ovirala elastičnosti poslovanja.

Ob strukturalni samoupravnih enot bo veliko razpravljano o ustanavljanju no-

ODDIH MED DELOM — Osman Bosnić in Zarko Aralica iz martinarne pri malici v menzi jeseniške železarne.

Strukturo podjetja prilagoditi upravljanju

Priprave na izdelavo statuta v jeseniški železarni

V zadnji številki »Železarja«, glasila jeseniške železarne, so bila pod naslovom Priprava tez za statut podjetja objavljena važnejša vprašanja, oziroma sklopi vprašanj, o katerih bo moral kolektiv temeljito razpravljati ter sprejeti stališča, ki jih bodo vnesli v statut. — S tem člankom je bil dan nekakšen formalen znak za neformalno razpravo o okvirnih težah za statut. Vendar se prava, najširša razprava še ne bo pričela takoj. Tridilnska delovna skupina, ki je sestavila okvirne teze, je zdaj svoje delo v glavnem opravila. Zdjaj bo o težah najprej razpravljala širša komisija, bolj politični aktiv, ki ga je imenoval delavski svet. Ta aktiv bo razdelil vsak sklop vprašanj ter izdelal podrobnejše teze za množično razpravo. Za vsako vprašanje bo ta komisija pripravila več predlogov, kar je vsekakor koristno, saj bo tako razprava gotovo bolj živahna kot če bi komisija nastopila vedno le z enim predlogom.

Komisija predvideva, da bo do druge polovice aprila že lahko pripravila za razpravo prvi dve skupini vprašanj, to je organizacijsko strukturo tovarne in pa strukturo organov upravljanja. Pozneje bo komisija postopoma pripravila še druga poglavja, tako da bo kolektiv nekako do konca maja obdelal vse gradivo za statut.

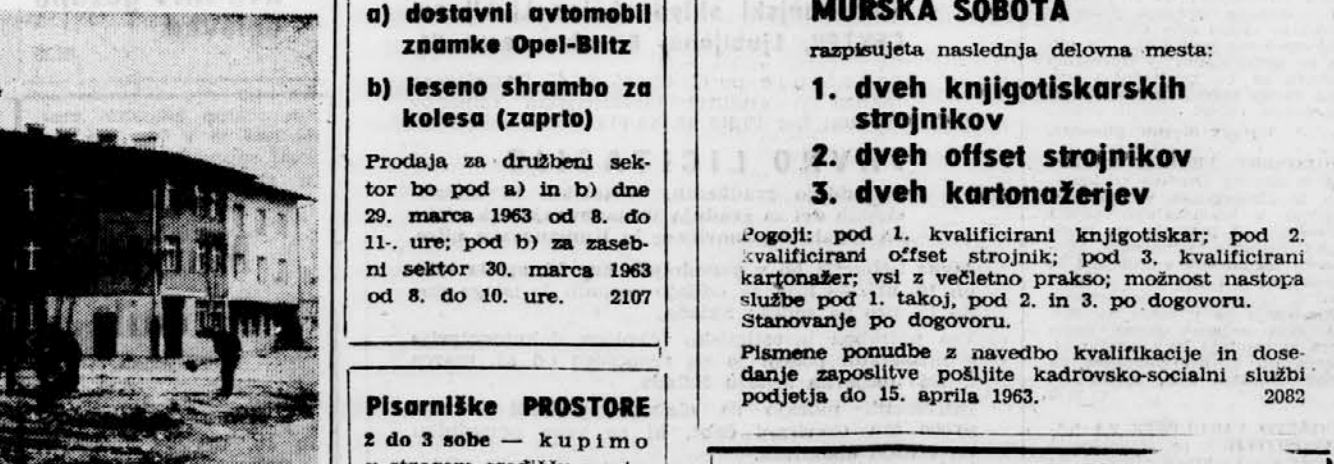
Prav zdaj v tovarni v debatah v odjem krogu veliko razpravljajo o organizacijski strukturi podjetja. Menijo namreč, da bo treba s statutom strukturo podjetja prilagoditi sistemu upravljanja, medtem ko je bila doslej tu neka vrzel.

Zelezarna je namreč razdeljena na štiri proizvodne skupine: topilnice, valjarne za toplo predelavo, predelovalne obrate in strojno energetske obrate. Vsaka od teh skupin ima svoje strokovno vodstvo, grupno vodstvo, kot mu pravijo v železarni. Ze nekaj let pa na tem nivoju, se pravi na nivoju skupine obratov, ni ustreznega organa upravljanja.

Zdaj se bodo morali v železarni odločiti, ali bodo obratovsko vodstvo in ustanovili še ustrezne organe upravljanja ali pa bodo ta vodstva sploh odpravili. Ker pa je zaradi velikosti podjetja težko, da bi bili vodje obratov neposredno vezani na tehničnega direktorja, bi bilo treba temu dati pomočnike za vsako skupino.

V železarni menijo, da bo to morda še najbolje, ker se grupna vodstva doslej niso vedno najbolj harmonično vključevala v organizacijski sistem, ter so se obratovodje mimo njih večkrat neposredno povezovali s tehničnim direktorjem. Vsekakor pa bo treba o tem temeljito razmisliti — pravijo železarji — ustvariti moramo tako organizacijo, ki ne bo ovirala elastičnosti poslovanja.

Ob strukturalni samoupravnih enot bo veliko razpravljano o ustanavljanju no-

JESENISKI LIVAR — Stanko Jakša pri delu pri livni jami.

Foto: E. Selhaus

Zagotovimo vpliv občana

Gre za večjo javnost in odgovornost v delu uprave

Razprave o občinskih statutih odpirajo tudi vprašanja, kako zagotoviti pravilno funkcioniranje občinske uprave in drugih javnih služb, s katerimi prihajajo občani dnevno v stik. — Občane ta vprašanja zelo zanimajo, saj imajo slabe izkušnje iz dosedanje prakse, ko prihajajo v državni organ, zavod ali organizacijo uveljavljati svoje pravice ali izpolnjevati dolžnosti. Tu jih uslužbenci pogosto pošiljajo od vrat do vrat, na občini dostikrat slišijo »pridite jutri«, »referent je na dopustu«, in podobno. Te in podobne nevednosti jemljejo občanom dragocen čas in vzbujajo upravičeno nezadovoljstvo.

Osnutek zveznega ustave v svojih temeljnih načelih proglasa, da »socialistični sistem v Jugoslaviji temelji na razmerjih med ljudmi... ki jim delo služi izključno za zadovoljevanje njihovih osebnih in skupnih potreb.« Kako zagotoviti, da to načelo ne ostane samo načelo, lepa deklaracija, marveč živa praksa, če ne s konkretizacijo v občinskih statutih? Ustava sicer že sama govori o uresničevanju tega temeljnega načela — predvsem sta tu načelo javnosti in načelo odgovornosti — toda ta načela je treba konkretizirati v statutih.

Mnogi sedanjí osnutki občinskih statutarov pa ne rešujejo zadovoljivo teh vprašanj. Pri konkretizaciji načela javnosti niso dovolj precizni. Praviloma so iskane in poudarjene oblike neposrednega obveščanja javnosti (dnevni in lokalni tisk, radio, javne tribune, posvetovanja, predavanja, ankete itd.). V statutih skoraj nikjer ni zaslediti neposredne zveze med občanom in vplivom občana na delo te institucije. Občani so vse preveč postavljeni v pasivno vlogo opazovalcev občinskih organov. V nekaterih statutih piše, da je delo tega ali onega organa javno, da je ta in oni organ dolžan poročati o svojem delu, in da jasno določijo, kako občanom kot nosilcem politične oblasti in upravljanja družbenih zadev v občini dejansko zagotoviti možnost, da neposredno vplivajo na delo raznih or-

ganov, na poslovanje, odnose itd. Najbrž ni dovolj, če je v statutu povedano, da je ta in ta funkcionar odgovoren temu in temu za svoje delo in za delo enote, ki ji načeluje. Važno je, kako se ta odgovornost konkretno uveljavlja. Gre za to, ali je ta odgovornost postavljena tako, da nekdo samo formalno izvršuje dolžnost, da poroča, drugi pa to pasivno sprejema, ali ima tudi leta dolžnost, da to poročilo aktivno sprejema, s tem da ga obravnava, ugotavlja morebitne napake v delu in poslovanju ter predlaga ustrezne ukrepe.

Potem je tu tudi vprašanje služb, ki jih organizirajo občinski organi posebej za občane. Pri tem mislimo na sprejemne pisarne v občinski upravi, na službo pravne pomoči občanom, službo za prošnje in pritožbe in podobno. Vse te službe v nekaterih statutih je mogoče omenjene, čeprav so — pravilno organizirane in če dobro funkcionirajo — ena izmed zelo konkretnih oblik za uresničevanje omejenih ustavnih načel.

Občne sicer samostojno oblikujejo in sprejemajo svoje statute in bi vsiljevale kajkršnih koli rešitev po menilu poseganje v njihove samoupravne pravice. Res pa je tudi to, da so ustava načela naša skupna stvar in da je celotna socialistična skupnost zainteresirana, da so v občinskih statutih ta načela čimbolj ustrezno konkretizirana.

France Podlunšek

Vprašanja in odgovori

Odpravnina in davek od osebnega dohodka

L-Koper. — Ali more odpravnino, ki ste jo 15. novembra prejeli v skupnem znesku za štiri mesece, upoštevati v osnovno za odmero davka od osebnega dohodka za obravnavano leto v celotnem znesku ali le v višini, ki ustreza obdobju enega meseca in pol, t. j. do konca obravnavanega leta?

Odgovor: Po določbah Zakona o davku od osebnega dohodka (Ur. l. FLRJ, št. 26/60) in Pravilnika za izvrševanje zakona o davku od osebnega dohodka v celotnem znesku, kakor vam je bila v teku obravnavanega leta izplačana. Ne smete se opirati na to, da se odpravnina naša na obdobje do 15. marca prihodnjega leta.

Odpevovanje stanovanjske pogodbe

H. T. — Od podjetja, pri katerem ste zaposleni, ste dobili družniško stanovanje. Zaradi osebnih upokojitve vam bo delovno razmerje prenehalo in Vas skrbi, ali vam lahko podjetje odpove stanovanjsko pogodbo?

Odgovor: Po izrečni določbi 8. odst. 134. čl. zakona o stanovanjskih razmerjih nosilcu stanovanjske pravice ni mogoče odpovedati stanovanjske pogodbe, sklenjene glede na njegovo delovno razmerje s stanodajalcem, zaradi tega, ker je njegovo delovno razmerje prenehalo z upokojitvijo.

Dodatek za pomoč in postrežbo slepih zavarovancev

B. R. — Kateri zavarovanci imajo kot slepi pravico do dodatka za pomoč in postrežbo po zakonu o invalidskem zavarovanju?

Odgovor: Po 82. čl. zakona o invalidskem zavarovanju imajo pravico do dodatka za pomoč in postrežbo slepi zavarovanci, ki so stopili v delovno razmerje do slepih — doleker so v delovnem razmerju, in zavarovanci, ki postanejo med delovnim razmerjem zaradi bolezni ali poškodbe slepi, če ostanejo v delovnem razmerju ali znova stopijo v delovno razmerje. Za slepo osebo pa se šteje po pojsniliu Sekretariata Zveznega izvršnega sveta za ljudsko zdravstvo osebi, ki ima na boljšem očesu s korekcijo ostrine vida, manjšo od 0,1, in tista oseba, ki ima pri kakršnikoli ostrini vida vidno polje do 20 stopinj.

Pravica do znižane vožnje na letnem dopustu

K. P. — Lj. Lani je bil Vaš zakon razvešan po izključni krivdi Vašega bivšega moža in vam je bila prisojena tudi preživnina. Ali res niste več upravičeni do znižane vožnje na letnem dopustu?

Odgovor: Ker vam je bila ob razvezi zakona s sodno odločbo priznana preživnina, imate sicer, ker ste starejši od 45 let, pravico iz zdravnstvenega zavarovanja po svojem bivšem možu in boste v

Iz občin

poročajo

Pomanjkljivo pripravljene zbori volivcev

CELJE — Občinska politična vodstva v celjskem okraju so letos bolj kot prejšnja leta posvetila skrb ekonomsko političnim izhodiščem za sestavljanje občinskih družbenih planov. Ponekod so o teh izhodiščih razpravljali že na občinskih konferencah SZDL, vsi občinski odbori SZDL pa so bodisi na samostojnih bodisi na skupnih sejah z občinskimi sindikalnimi sveti obravnavali smernice in, kasneje, tudi že izdelane osnutke družbenih planov. V vseh občinah so o družbenih planih in proračunih razpravljali tudi v dvehdnevih seminarjih za predstavnike in sekretarje krajevnih odborov SZDL.

Premalo pa so se nekateri občinski ljudski odbori in občinska politična vodstva zavzela za vsebinsko pripravo zborov volivcev, ki so obravnavali predloge družbenih planov in proračunov. Odborniki — poročevalci so ponekod zelo pozno prejeli gradivo ter zato niso prišli na zbor volivcev dovolj pripravljeni. Marsikateri odbornik je zato volivcem enostavno prebral izvleček iz družbenega plana, ki pa občajno ni bil sestavljen v takem jeziku, da bi ga ljudje lahko dobro razumeli. Gradivo so pozno prejeli tudi krajevni odbori.

V šestih občini so bili zbori volivcev v času od 7. do 11. marca, ljudski odbor pa je družbeni plan sprejel na seji 13. marca. Razumljivo je, da v takih kratkih presledkih ljudski odbor ni mogel dovolj proučiti mnenj in predlogov volivcev ter jih eventualno upoštevati.

Po nekaterih sodbah je poglavitni vzrok teh pomanjkljivosti v tem, ker so predloge družbenih planov in proračunov občinski organi prepozno sestavili.

Uvajanje novih članov kolektiva

STORE — Delovni kolektiv železarne v Storem posveča norm članom kolektiva veliko pozornost. Tako so priredili za vse nove člane kolektiva seminar, na katerem so jih seznanili z nastankom in dosedanjim razvojem podjetja ter z njegovo perspektivo. Prikazali so jim organizacijsko strukturo podjetja in funkcije posameznih sektorjev. Opozorili so jih na HITV ukrepe, seznanili s sodelovanjem proizvajalcev pri upravljanju podjetja, s pripravljanjem kolektiva za izboljšanje standarda, z načinom in možnostmi napredovanja, usposabljanja, z vlogo sindikalne podružnice, mladinske organizacije ter drugih društev in organizacij v podjetju. V letu 1962 so v železarni Store sprejeli 231 novih članov kolektiva.

Hitra pravna pomoč

JESENICE — Služba pravne pomoči jeseniške občine deluje že drugo leto. Stranke se je ne poslužujejo samo v pravnih zadevah, marveč dobijo pri njej strokovna nasveta tudi glede drugih vprašanj, za katere so sicer pristojni posamezni občinski organi.

Zavod si je že pridobil zupanje občanov ne le zaradi cenilnih ali brezplačnih uslug, temveč predvsem tudi zaradi ažurnosti pri obravnavanju zadev.

Seminar za sindikalni aktiv

LJUBLJANA-SISKA — Občinski ljudski odbor in občinski sindikalni svet sta priredila seminar za aktivne sindikalne podružnice o sestavljanju statutarov delovnih organizacij. Seminar je obiskalo 50 sindikalnih delavcev, ki so razpravljali o ekonomski politiki ter o vlogi in pristojnostih samoupravnih organov.

Pred združitvijo opekarn?

MARIBOR — V mariborskem okraju že precej časa razpravljajo o združitvi opekarn. Prvi razgovori o tem med opekarnama Rače in Pragersko so ostali brez rezultata. Večji uspeh obetajo sedanji razgovori o združitvi opekarn Rače, Razvanje in Košaki. Dosedanje ugotovitve, da bi združenje hitreje povečalo proizvodnjo, našli več sredstev za investicije in tudi za vlaganja v družbeni standard, so bile odločilne za sklep o združitvi. Vsi trije kolektivi so že sporili svoje volitve pristojnim ljudskim odborom. Končno besedo bodo izrekli zbori proizvajalcev vseh treh mariborskih občin.

POJASNILO

Fotografija je motivom iz klubskega življenja, objavljena na 7. strani našega lista dne 15. tega meseca, je bila posneta v klubu mladih v Novem mestu, ki živahno deluje že od 1948. leta in ne v Kranju, kot je bilo zapisano v podpisu.

PEKARNA KRANJ

proda naslednji osnovni sredstva, in sicer:

- dostavni avtomobil znamke Opel-Blitz
- leseno shrambo za kolesa (zaprto)

Prodaja za družbeni sektor bo pod a) in b) dne 29. marca 1963 od 8. do 11. ure; pod b) za zasebni sektor 30. marca 1963 od 8. do 10. ure. 2107

Pisarniške PROSTORE

2 do 3 sobe — kupimo v strogem središču mesta.

Ponudbe pod oznako »PREDSTAVNISTVO« v ogl. oddelek »Delo«, 2116

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri svetih EE TISKARNE IN KARTONAZE v

ČZP »POMURSKI TISK«

MURSKA SOBOTA

razpisujeta naslednja delovna mesta:

- dveh knjigotiskarskih strojnikov
- dveh offset strojnikov
- dveh kartonažerjev

Pogoji: pod 1. kvalificiran knjigotiskar; pod 2. kvalificiran offset strojnik; pod 3. kvalificirani kartonažer; vsi z večletno prakso; možnost nastopa službe pod 1. takoj, pod 2. in 3. po dogovoru. Stanovanje po dogovoru.

Pisemne ponudbe z navedbo kvalifikacije in dosežane zaposlitve pošljite kadrovsko-socialni službi podjetja do 15. aprila 1963. 2082

OB TORKIH V NAŠEM JUTRANJKU ZA DOM IN DRUŽINO

DOMSKA SKUPNOST ŽIS: Gojenci, ki jih je fotoreporterjeva kamera našla pri prostovoljnem delu, zasadijo, da bodo do 15. aprila, dneva železničarjev, zasadili park in uredili okolico svojega doma, v katerem je domska skupnost zadnje leto zelo močno zaživela. Foto: M. Svalič

Vrtimo globus

LIZBONA — Pred libon- skim pristaniščem se je po- toplila grška tovorna ladja »Protoklitose«, ki pluje pod li- berijsko zastavo. Posadka se je rešila. Ladja je pred dve- ma dnevoma nasleda razme- roma blizu Lizbone; spode- telli so vsi poskusi, da bi jo spravili s plitvine.

ROTTERDAM — V noči na četrtak se je potopila norveška petrolejska ladja »Arondez (3834 ton) v Atlanti- skem oceanu okoli 200 milj jugozahodno od Casablanca. Več ladij in obalnih straž je prestreglo klice na pomoč. Podrobnosti se niso znane.

STAMFORD — Blizu Stam- forda v vzhodnem delu Angli- je je ponoči strmoglavilo britansko vojaško letalo. Mr- tvji so vsi štirje člani po- sadke.

PNOM PENH — Prvo te- levizijsko postajo bo dobila Kambodža v letosnjem de- cemburu, ko bodo v Pnom Penhu tretje športne igre Jugovzhodne Azije. S tem se bo Kambodža uvrstila med redke države s televizijskim omrežjem v tem delu sveta. Razen Japonske ima doselej televizijo je Tajland, pred koncem leta pa bo začela od- dajati tudi postaja v Singa- puru.

TOKIO — Na poskusni vojni je dosegel japonski »Vlak iz sanj« rekordno hit- nost 243 km na uro. Čez čas naj bi ta vlak v treh urah prevozil po progi z no- vim spodnjim strojem raz- daljo med Tokiomi in Osako (nekaj nad 500 km).

DARTMOUTH — Ladja »The Bear« (Medved), s ka- tero se je admiral Richard Byrd odpravil leta 1933 na Antarktiko, je zaključila naj- noj plovo. Dvaintrideset let je opravljala patrulno službo v Beringovem morju, zdaj pa jo bodo preuredili v muzejsko restavracijo v Philadelphiji.

BENETKE — Zaradi nara- ščajočih prometnih proble- mov razpravljajo v mestu lagin o železnici z eno tir- nico. Podjetje, ki je pripra- vilo načrte, zahteva, da ne bo skladna podjetje Benetk, obeta, pa tudi to prednost, da ne bodo več potrebni mo- torni colni, katerih olje ma- že vodo v Kanali. Prebival- stvo odklanja predlog.

WASHINGTON — Ze štiri mesece je 35-letni univerzi- tetni asistent Whilden Breen v vesoljski kabini, kjer pro- nčuje, kako vplivajo vesoljs- ke razmere na telesno po- čutje in duševno stanje astro- navtov. Od sredine novem- brja, ko so se za njim zaprla vrata vesoljske kabine, je popolnoma sam in odlej se ni videl človeka; seveda ga ves čas nadzorujejo stro- kovnjaki, ki jim tri televizi- ske kamere posredujejo po- snetke.

DUNAJ — V osmihi dneh je obiskalo dunajski vsele- jem 625.000 ljudi. Kupci in interesi so prišli iz 54 de- žel.

NEW YORK — Detroit je ameriški kandidat za orga- nizatorja poletnih olimpijskih iger 1968. Letos oktobra bo mednarodni olimpijski od- bor na zasedanju v Najrobiju določil kraj te prireditve. Drugi kandidati so Mexico City, Buenos Aires, Lausan- ze in Lyon.

NEW ORLEANS — Malo pred 68. rojstnim dnevom je v New Orleansu umrla pevka »bluesova« Lizzzi Miles, ki je pela že pred prvo svetov- no vojno in sp jo do leta 1959, ko je nehala nastopati, spremljali mnogi znani jaz- zovski orkestri po svetu.

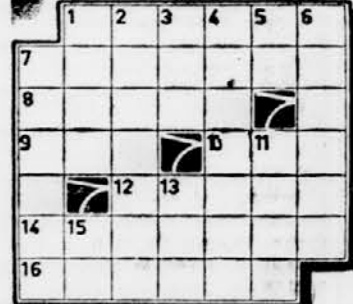
Za dobro voljo

»Zdaj pa bo treba kaj naročiti — nakatar že gleda!«

»Jože, kar nehaj, takšne frizure niso več v modi!«

Križanka

VODORAVNO: 1. prostor za ujetje živali, 7. človek, ki gleda stvarno na življenje, 8. ime filmskega igralca in režiserja Wellesa, 9. podzemeljska žival, 10. krajevna vprašalnica, 12. izolacija, 14. ime skladatelja Jenka, 16. močno razstavljevo.

NAVPIČNO: 1. ameriška filmska igralka (Deborah), 2. otok v Jadranskem morju, med obema vojnama pod ita- lijansko okupacijo, 3. ime grafičarja Justina, 4. deklica iz »Kekca«, 5. naša pisava za tuje črke, 6. kozarči poglavar, 7. posebna dvojna povesa pri lahu, 11. sestavina škroba, 13. reka v Indiji, pritok Gangeca, 15. kemični znak za američki.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE VODORAVNO: 1. starost, 8. krasir, 9. uta, 10. naš, 11. no, 12. Te, 13. kvester, 17. krcol, 18. sorta.

Druga luna »na vrvičk«

Znanstvenikom in tehn- kom, ki proučujejo možnost in smujejo načrte za vesoljs- ke plete, so tudi najbolj presenetljive domislice tako rekoč vsakdanji kruh. No- berna misel ni na prvi pogled tako prismojnjena, da bi jo ne bilo vredno raziska- ti. Tako na primer prouču- jejo sadnje čase v Goddar- dovem inštitutu za vesolj- ske plete nedaleč od Wa- shingtona možnost, da bi človek spremenil kakega manjšega spremljevalca So- nca v drugo luno našega pla- neta.

»Vesoljski lovci« v tem inštitutu imajo v mislih ena- ga tistih majcenih planetov — pravimo jim planetoidi — ki so bržkone ostanki razdrobljene ali zaradi eks- plozije razbite večje pre- mičnice in zdaj potujejo oko- li Sonca. V celoti je zdaj znanih okoli 2.000 planetoid- nih krožnih poti, vendar ob-

staja po vsej verjetnosti na- deset tisoče teh nebesnih te- les, med katerimi imajo ne- katera več sto kilometrov. Krožne poti planetoidov so elipsne, večdoma zelo sploščene, zato se ti mali planeti v presledkih močno približujejo Zemlji. To bi bil pravi trenutek za uspešen lov na enega izmed njih. Večstopenjska raketa bi po- časi in rahlo pristala na nje- govi površini. Z gorivom, ki bi ga še imela, bi ga z za- viranjem in s pospeški po- lagoma zbežala na ugodno pot okoli Zemlje, tako da bi se iz planetoida spreml- ni v luno, iz spremljeval- ca Sonca v satelit našega planeta.

Astrofiziki bi seveda navdu- šeno sprejeli to vesoljsko darilce raketnih tehnikov: planetoid, ki bi ga »dali na vrvičk«, bi bil vsekakor silno dragocen študijski objekt za vse tisto, kar bo še treba urediti, preden bodo prve vesoljske ladje s posadko pristale na drugih planetih našega osončja. Tehniki za vesoljske plete pa bi do- bili v tej drugi luni zanes- ljivo odskočno desko za prodor v vesoljske daljave.

»Dvorec metuljev«

Nedaleč od Mexica Cityja so arheologi izkopali 1500 let staro stavbo, ki so v njej živeli svečeniki Majev. Odkrili so množico zelo dobro ohrane- nih okraskov in reliefov, med katerimi jih največ prikazuje metulje. Prav zato so najdbo označili kot »dvorec metu- ljev«.

godb o izmeničnem posojilu dovolj električne energije iz sosednjih dežel. Nihče pa ni pričakoval, da bo zima tako dolga in huda ter da se bo zaradi maen- kostnih padavin pred prvimi hladnimi valovi nabralo za jezovi tako malo vode. Ker domače elektrarne zma- lu niso več mogle zadovoljiti potreb, so morali misliti na uvoz elektrike ki je prihaja- la po več sto kilometrov dol- gih daljnovodih iz Avstrije, Nemčije, Italije, Francije in celo Belgije ter je bila temu primerno draga.

Tragičen konec družine

Doslej nepojasnjene smrti je umrla devetletna dru- žina v Mobergeju v Južni Dakoti (ZDA): mati, oče in sedem otrok je ležalo mrtvih v zaklenjeni hiši. Ni bilo sledov nasilja, nič ni kazalo na zastrupitev s plinom ali s pokvarjeno hrano. Grele na- prave so delovale, zrak ni bil zatohel.

Družinsko tragedijo je od- kril sosed ki je najprej dolgo trkal, potem pa je skozi okno opazil žensko truplo na tleh v kuhinji. Poklical je svojo ženo in otroke, s silo so odprli vrata in se zgrozili. Šele čez nekaj minut so si toliko opomogli, da so poklicali policijo.

Oče Nelson Zepher (29 let), po poklicu vratar v uradu za indijske zade- ve, je ležal v plamini na tleh ob postelji tik pri vratih v sosednji sobi, kjer so spali štirje izmed sedmih otrok. Vsi so bili mrtvi, otroci so ležali vsak v svoji postelji. Nelsonova žena Alberta se je v spalni stropi zgrudila v kuhinji ob štedilniku. Dva najmlajša sta ležala vsak v svoji zibel, ena izmed dek- lic pa na divanu.

Imena vseh otrok so se začela za »Dk: Debra (8 let), Donna (6), Diana (5), Donald (3), Dale (2), Darren (1) in Daria (štiri mesece).

Mrliški oglednik je ugotov- il, da na grednih napravah ni bilo okvar, torej ni mogo- ča zažutitev z ogljikovim monoksidom ali z gospo- dinjskim plinom. Vsakdo je spričo položaja družinskih članov najprej pomislil na zastrupitev. Sosedje izključ- jejo možnost samomora ro- diteljev, ki bi utegnila pov- zročiti smrt vse družine. Zastrupitev s hrano po vsej verjetnosti ne prihaja v po- šte, ker bi vsej eden iz- med prizadetih prav gotovo v smrtnem krču poklical so- sede na pomoč. V hiši ni bilo nereda, po katerem bi mogli sklepati o vdoru morilca. Zaradi obilice snega so trupa šele naslednji dan pre- peljali v Aberdeen, kjer naj bi obdukcija pokazala vzro- ke nenadne smrti devetlet- ske družine.

KOLO ZA VODO ALI ZA BENCIN — Precej težav je včasih s prevozom teko- čin, zlasti vode. Ameriška tovarna gume »Goodyear« je začela izdelovati poso- de, ki so še najbolj podobne velikim gumijastim kolesom. Tale na sliki ima prostornino 800 litrov. V takšnih posodah zdaj prevažata ameriška vojska bencin in nafto. Če hočejo voziti pitno vodo, je treba posebej obdelati notranje stene gumijastega sode. Foto: Tanjug

DAN KOT VSAK DRUG

Tom Winston, ki je elišal njegov razdra- ljivi in razočarani glas, se ni obrnil od svo- je mize. »So jo ujele?«

»Pred dobro uro je zapustila hotel. Za- kaj? Nihče ne ve. Nenadoma je prišla in najavila odhod. Hotelsko osebje se zasli- šujejo, toda kolikor se da izslediti, ni bilo zanj nobenega telefonskega poziva, ničesar. Vsa j v hotelu ne. Preved je prebrisana, saj si lahko misli, da jo nadzorujemo. Če jo je Glenn Griffin poklical, je gotovo uporabi- li posrednika.« Z rokarni v žepih in s sklonjeno glavo je hodil sem in tja po pi- sarni. »Nemara pa mu je sploh ni bilo treba klicati. Lahko sta se o vsem prej dogovorila. Hudiča, takšni nepridipravi si kaj takega že znajo pripraviti. Ali več, ka- kogo daleč smo zdaj, Tom? Rad bi ti pove- dal. Niti korak dalje nismo prišli! Sedimo tukaj s številko in z opisom avtomobila, s katerim bodo kmalu izginili še dalje, toda za to si bodo še vzeli čas. Čas, kajpak! No- benega sledu ni o njih. Trije takšni faloti vendar ne morejo izginiti v zrak, za božjo voljo! Naglo je sedel in udaril s pestjo po mizi. »Tom, kje za vraga je avto?«

x x x

Vse neskončno dolgo popoldne so se misli Eleanor Hilliardove vračale k prašni, sivi lumini, ki je stala v garaži.

Ralphie je prišel ob pol štirih domov, vendar ni opazil zaprtih vrat na garaži. Za- držala ga je v dnevi sobi in mu naglo in odločno povedala, da jo strašno boli glava. Zelo žal ji je sicer, vendar naj se odpravi in se igra zunaj do večerje, ker želi mama imeti popoln mir. Prvi naj se ne vrača. Ne, ni se mu treba preobčeti, danes ne. Toda Ralphie je bil lačen kakor po naradi. Naj gre v bar in si kupi sendvič. Dala mu je denar. Ralphie se je čudil materi, ki se prej sploh ni pritoževala zaradi glavobola, toda razveselil se je, ker si je smel sam ku- piti sendvič. Tako je torej skočil na kolo in se odpravil po bulvarju.

»Čist spet, gospa,« je rekel Glenn, potem ko je spet vtaknil revolver v žep.

Brezrazgno ga je pogledala. Ničesar ni ču- tila razen kamnite teže v želodcu. »Če boste še nadalje vse pojedli, moram pred večerjo nekaj nakupiti.«

»Najprej še nekaj vprašan, gospa Hilliard?«

»In spravešene je se spet ponavljalo. Vpra- šanja... Heč, ta Cindy, ob katerem času prihaja z dela? Vozí svoj avto? Pride kdaj pozneje? Potem o. k., pustite jo, naj pride noter.«

»Nič drugega vam ni treba, kakor da mol- čite.«

Cindy — če je vrata v garažo sploh po- bliže pogledala, se ni dolgo ubadala s vpra- šanjem, zakaj so zaprta. Ob 17.18 je ustavila svoj avto na dohodni poti, skočila iz njega in prišla čez letno verando v dnevno sobo. Eleanor je sedela tihu in nepremično na- tresla roka, cigareto in odvrnila na nesram- nimi nogami pri televizorju. Revolver je spet držal v roki. Robish je prežal v majhni

knjižnici, ki je bila hkrati tudi Danova de- lovna soba, v zadnjem delu hiše; vrata iz dnevne sobe so bila odprta. Eleanor je lah- ko videla, kako so skozi stransko okno opazovali dohod s ceste. Vedela je, da je najmlajši, po imenu Hank, še zmerom v kuhinji, od kodere preži na zadnjo stran dvorišča. Poslušal je radijska poročila.

Cindy je vstopila, kot je delala zmeraj, naglo, s plahutajočim plaščem in z valove- čimi lasmi. Ko je zagledala mater, je ob- stala, njene rjavo modre oči so naglo in ostro premerile sobo in se za deček se- kmund ustavila na Glennu.

Glenn se je rešal, »kar naprej, rdečeglavka!«

»Preden je Eleanor opazila, da se Cindy sploh premika, je dekle že steklo skozi sobo.«

»O. k.,« je rekel Glenn Griffin lahkotno, vendar z zvišanim glasom. »Se zmerom držimo tvojo staro, dekletce!«

Robish je planil iz knjižnice, ko se je Cindy omahujoče ustavila na pragu. Počasi se je okrenila in zagledala Robisha — tršati možak se je postavil na sredo sobe — nato pa je instinktivno pogledala k Glennu Gri- finu, ki se ni premaknil.

»Ze bolje, rdečeglavka,« je med smehom rekel visoki, mladi mož, »zdaj si zares prid- na.« Ko so njegove oči spozlele prek nje, je njegov smeh ugasnil.

Cindy ni prebledela in ni zgubila zavesti. Nikakor ni hotela pokazati, da je prestra- šena. Ustoppila se je preden in ga preme- rila s bleskajočimi se očmi.

»Kaj želite tukaj?«

»še vedno odločno? V njegovem glasu je zvenelo presenečenje. »Nisi tako pridna kot tvoja stara gospa.« Ne da bi umaknil pogled od nje, je rekel Glenn: »Robish, vrni se k oknu! Stari se bo vsak čas prizibal.«

»Potrebujem kaj pihalnik.«

»Nazaj na svoje mesto.« je naročil Glenn Griffin, ne da bi ga pogledal.

»Kaj si neki misliš, da lahko...«

»Bo kmalu?«

Robish se je obotavljal kakšno sekundo, potem pa se je obrnil in izginil v mracno knjižnico.

»Sedi, rdečeglavka,« je rekel Glenn. Nje- gov glas je bil nekoliko bolj vznemirjen. »Sedi in dovohi, da ti razložim, kakšno je pač zdaj življenje. Kakor presidim po la- she, imas nemara voljo, da se herojsko upiraš. To tudi lahko, vsak čas, če te je vo- lja. Mogoče je celo, da se ti nič ne zgodi. S tem pa se ni rečeno, kaj se lahko pri- meri tvojim stari dami... Ali malemu bratu. Ali očetu. Zdaj čakamo nanj, vidiš, raje sle- ci plašč in se mirno usedi tjakaj na stol.«

Ne da bi dala čutiti, da poslušata kakšno koli povelje — dejansko s plaščem na sebi, čeprav je naročil drugače, vendar s pomir- ljajnim nasmeškom za Eleanor, dasi se ji ni prav posrečilo — je stopila Cindy k stolu in sedla. Prizgala si je celo, ne da bi se ji zof. Glenn je stal z malomarno prekriza- trena roka, cigareto in odvrnila na nesram- nimi nogami pri televizorju. Revolver je spet držal v roki. Robish je prežal v majhni

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

Lesno industrijskem podjetju »JELKA«, Begunje pri Cerknici,

- razpisuje delovna mesta za:
1. ŠEFA mizarskega obrata
2. VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV za Ee žaga
3. TRI VAJENCE mizarske stroke

Nastop službe za vsa delovna mesta je mogoče takoj. Pismene in ustne ponudbe sprejema — kadrovski oddelček. — Stanovanje za razpisano delovno mesto pod točko 1. je priskrbljeno. 2054

Komisija za sklepanje in odpoved delovnih razmerij pri Industrijskem podjetju

»NOVA OPREMA« — SLOVENJ GRADEC

- po sklepu UO podjetja ter v zvezi s čl. 145 zakona o delovnih razmerjih
razpisuje naslednja prosta delovna mesta:
1. tehničnega vodje
2. vodje obratovnega knjigo- vodstva
3. materialnega in blagovnega knjigovodje

Pogoji: pod tčk. 1. ing. lesne stroke ali sred- nja šolska izobrazba ter 10-letna praksa na vodilnem delovnem mestu z znanjem mizarsko-tapetniške stroke; pod tčk. 2. srednja šolska izobrazba ter 5 let prakse na tem delovnem mestu ali 10 let prakse na tem delovnem mestu; pod tčk. 3. srednja šolska izobrazba ter 2 leti prakse na tem delovnem mestu ali 5 let prakse pri opravljanju del v raču- novodstvu.

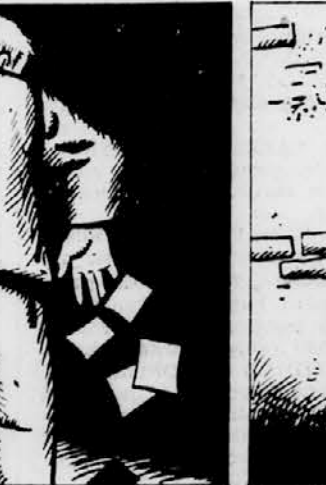
Osebnih prejemki po pravilniku o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov podjetja. 2085

4. Tako je Tonček prvič srečal partizane. Vznemir- jeno je ogledoval njuni pištolni in Aljosevo bombo, ki mu je dingljala za pasom. Začeli so se pogovarjati in kmalu potem sta v hiši že dva pomagala skrivnostnim partiza- nom. Tonček ni pomagal le Florjanu, temveč je po vasi skrivaj raznašal listke in papirje z rdečimi zvezdami, ki so ljudi klicali v upor!

Kdo bi mislil kaj takega! Tonček je dobro varoval skrivnost, vendar pa dolgo ni mogel biti sam. Zaupal je soočilu Petru, ki je stanoval sredi vasi, in potem sta zvečer deski postavljeni dostikrat žvigali med hišami, raz- našali papirje pa pisali velike črke in razna znamenja, ki so jih ljudje radovedno ogledovali. »Smrt fašizmu!« sta nekoč napisala celo na zid orožniške postaje.

Tončkovo večerno potepanje ni ostalo skrito ne očetu ne sestri Julki. Oče je sicer verjel Tončkovim izgovorom, da hodi s prijatelji, Julki pa se ni mogel dolgo izmikati. Ze večkrat je opazila, da sta zadnje čase s Florjanom več ko prijatelja, da zaprečeta včasih brez potrebe in ob nen- vadnem času in da se skrivnostno pogledujeta!

Tončkovo večerno potepanje ni ostalo skrito ne očetu ne sestri Julki. Oče je sicer verjel Tončkovim izgovorom, da hodi s prijatelji, Julki pa se ni mogel dolgo izmikati. Ze večkrat je opazila, da sta zadnje čase s Florjanom več ko prijatelja, da zaprečeta včasih brez potrebe in ob nen- vadnem času in da se skrivnostno pogledujeta!

Tončkovo večerno potepanje ni ostalo skrito ne očetu ne sestri Julki. Oče je sicer verjel Tončkovim izgovorom, da hodi s prijatelji, Julki pa se ni mogel dolgo izmikati. Ze večkrat je opazila, da sta zadnje čase s Florjanom več ko prijatelja, da zaprečeta včasih brez potrebe in ob nen- vadnem času in da se skrivnostno pogledujeta!

Tončkovo večerno potepanje ni ostalo skrito ne očetu ne sestri Julki. Oče je sicer verjel Tončkovim izgovorom, da hodi s prijatelji, Julki pa se ni mogel dolgo izmikati. Ze večkrat je opazila, da sta zadnje čase s Florjanom več ko prijatelja, da zaprečeta včasih brez potrebe in ob nen- vadnem času in da se skrivnostno pogledujeta!

SEMENJ NA JESENICAH — V terek je bil na Jesenicah prvi semenj; vse mogoče si lahko kupil na živilskem trgu nasproti kolodvoru. Prodajalci so prišli s svojim blagom od vseh strani. Foto: E. Selhaus

VIPAVA

Večja vlaganja in nove obdelovalne površine

Kljub suši in slabim letini je kmetijsko-vinarska zadruga v Vipavi lani realizirala 1995 milijarde din. Lani bodo povečali, da bodo ustvarili 1,78 milijarde din. Lani bodo povečali od 300 na 380 tisoč dolarjev; največ bodo izvažali vino, sadje, živilo in gošdnasortimente.

Kmetijska zadruga Vipava z živinorejsko farmo in mlekarjo v Podnanosu, s silnico in trsnico v Vrhpolju, sodobno vinsko kletjo v izgradnji v Vipavi in v lastnih vinogradih in s sadovnjaki predstavlja zaroček bodočega sodobnega kmetijskega kombinata. V bodoče bo kolektiv zadruga vozila vse napore za povečanje obdelovalnih površin. Čeprav je to edina zadruga v občini Ajdovščina, ima sarno goščo obdelovalnih površin v komunah. To pomeni resninske napore, da se ti odnosispremenijo. Ze letos bodo

povečali osnovno čredo za 100 glav. Događali bodo tudi nova hleva, tako da bi imeli letos v hlevih še 340 glav plemenake živine in živine za pitanje.

Do trgatve bodo povsem dokončali in opremili vinsko klet z zmogljivostjo 450 vagonov vina. Zmogljivost predelave grozđja bodo za desetkrat povečali. Obnovili bodo tudi 20 ha novih vinogradov. Za napredek kmetijstva bodo vozili pol milijona din v tiste panoge, od katerih sedaj in v perspektivi pričakuje največji dohodek. V zasebnem sektorju bodo razširili proizvodno sodelovanje na vse pomembnejše pridelke, namenjene za trg. V živinorejski bodo poizkušali vključiti v proizvodno sodelovanje tiste površine SLP, ki za združeno niso rentabilne in jih nekateri že obdelujejo kmetje brez pogodbenih odnosov z zadrugo. -jp

Na Bledu že 11 reprezentanc

Prispeli so že skakalci iz Norveške, Švedske, Finske in Italije

VARUH POZDRAVLJA SKAKALCA — Kerštajn iz Rateč, sodelavec pokojnega inž. Stanka Bloudka vsa leta skrbno varuje dediščino velikega konstruktorja. Na posnetku je skupaj s planiškim rekorderm Recknaglom. Foto: E. Selhaus

Pozdravljena Planica!

Planica, 21. marca. — Pozdravljena lepa Planica s svojim zmeraj novim belim plazom skakalnice, naslonjenim ob strmino Ponca. Planica pravih 110-metrskih znamk, prekrasna dolina tolikanj lepih doživetij!

Ze jutri bodo spet hrumeli po zraku nad Bledom mladi napetki skakalnice na snetu, ki je zdaj dve leti v medlu in se ni zmenila niti za družbo elegantne, mlade in manjše sosedice, še znani in novi junaki Planice.

Kdo bo to pot junak med junaki? Velik polkorog drogov z državni zastavami, ki se vijejo v spomladanskem vetru ob ravnem izteku skakalnice, predstavlja 12 držav. V Planico so poslale svoje skakalce, da se bodo od jutri do nedelje povzpeli na vrh skakalnice, se pogonjali po njenem strmem zaletišču in se kosali za nasloj Planice.

Tri dni se bo 50 tekmovalcev vzpenjalo na vrh zaletišča, da se bodo nato v nekaj kratkih trenutkih spet znašli v ravni dolini. Od mesta, kamor pripelje skakalca po kratki vožnji vzpenjača, do stopnic, ki vodijo na zaletišče, je do vrha še precej dolga pot navkreber. Za večino tistih, ki se vzpenjajo sem gor, vodijo stopnice le v eno smer. Samo radovedneži, ki je le pogledal do sedmih mest za zalet, se spuščajo po teh stopnicah tudi nazaj.

Nadarjeni Ormožan je l. 1912 diplomiral na mariborskem učiteljskem, ko ga je omrežila želja po znanju le kakih 15 sekund. Tukaj si pripenjajo smučci in se pripravljajo za navdalo samo moške. V dolini se zde po večini skoraj otroci. Smeje, malce v zadregi dele avtograme, ko pa pridejo sem gor, postanejo moške. Tu se pripravljajo, da bodo ujeli delček sekunde, da se bodo v dolini spite in — da bodo v dolini spet nasmejani in malce v zadregi delili avtograme. Tu vlada zakon zbranosti. Le majhna nepazljivost se lahko kruto maščuje.

Skakalnica je nared do zadnje potankosti. Vse je preizkušeno, vse na svojem mestu. Stroj velike privedite se teče. Skakalci samo še čakajo na fanfare, ki bodo jutri v drugo letošnje spomladansko jutro pozvale junake Planice k plemenitemu boju.

Tri dni bo tisoče in tisoče gledalcev izpod skakalnice spremljalo športni boj, še pa gledalcev širom Evrope, ki so gledali planiške dogodke po televiziji.

Po treh in tisočih se bo te tri dni tisoče in tisoč gledalcev spet srečalo in pozdravljalo s staro znanko Planico. J. D.

Sprejem na Blejskem gradu

Bled, 21. marca. — Predsednik občinskega ljudskega odbora Radovljica Franc Jerre je priredil nocjo v prostoru restavracije na Blejskem gradu sprejem, ki so se ga udeležili vsi reprezentante za planiške prireditve v vodilni ekipi.

Na Bledu je bil nocjo tudi sprejem za domačje in tuje novinarje, televizijske in radijske reporterje, ki poročajo s planiške prireditve. J. D.

PLANIŠKI INTERVJU

Pred prvim planiškim dnevom smo v hotelu Toplice obiskali sodelavca reprezentacije zaletišča Helmuta Recknagla in Ditmarja Klemm. Medtem ko se je planiški junak Recknagel skladal s čokoladni bonboni, ki jih je dobil za večerjajski rojstni dan, smo za presliki simpatičnega 26-letnega planiškega Saksena Klemma za krajši razgovor.

Zastoj v izvozu

li kar za 62 odstotkov v primerjavi z realizacijo v letu 1961. Vendar pa je večina podjetij zaostala za predvidenimi, v celoti pa je industrija izpolnila plan izvoza s 85 odstotki. Na tuja tržišča so prodali za 3580 tisoč dolarjev, kar je za milijon dolarjev več kot leto prej.

Tudi letošnji plan je postavljen precej optimistično. V primerjavi z lanskim so ga povečali za 12 odstotkov, od lanske realizacije pa je večji kar za 30 odstotkov. V prvih dveh mesecih so izvozili za 37,9 odstotka več kot lani v tem času, vendar z 11,3 odstotno realizacijo letnega plana precej zaostajajo za predvidenim povprečjem. To gre delno na račun sezonskega značaja izvoznih artiklov, predvsem v čevljarstvu in tekstilni industriji, zato bodo zaostanek v prihodnjih mesecih lahko še nadoknadili. L. S.

70-letnica prof. Rudolfa Rakuše

Prof. Rakuša je svoje življenje posvetil kulturnoznanstveni dejavnosti v prid strokovnemu izobraževanju in usposabljanju administrativnih kadrov.

OPTIMISTIČNE VREMENSKE NAPOVEDI

Meteorologi so napovedali delno izboljšanje vremena za danes. In res, okoli enajste ure, ko so pripeljali prvi skakalci z Bleda, so se začeli umakniti proti vrhovom Ciperkice, skupine Ponca, Jalovca in Petelinca. Vendar sonce je ni moglo prodreti v praznični svetel v dolino skakalnice. Kaj menijo o vremenu v Planici?

REKORDER — PRVI POD

Tekmovalce je avtobus pripeljal z Bleda ob pol enajstih, tukaj so se napotili na zaletišče 60-metrške skakalnice. Rekorderm planiške velikanke Helmuta Recknagel (127 m) pa je najprej zavil desno, proti doslojki 120-metrške skakalnice. Nacionalni se je obrnil in se zamišljeno zagledal v svojo ljubljeno. — Upam, da bo lepo vreme. O

Poraz Delamarisa

Koper, 22. marca. — V Koprso so se izloški nogometaši Delamarisa pomerili s članom tretje italijanske lige CRDA iz Trizica. Gostje so pred 600 gledalci zasluženolimpilja: Klavivar 4:1 (2:0)

Svetovni rekord v teku na 220 y

Tempe, 21. marca. Devetnajletni študent univerze v Arizoni (ZDA) Henry Carr je večerjaj dosegel nov svetovni rekord v teku na 220 y s časom 20,4. Dosej sta zmagovalci 6:1 (3:0).

Pozor na Kürtha

Mnogoo lepega sem že slišal o Planici, toda prvič sem se na lastno oči lahko prepričal, da so moji prijatelji v pripovedovanju prepmalo hvallili slikovito lepoto tega kraja. H. Uebels

Neizkoriščene možnosti v turizmu

Letošnji družbeni plan občine Ajdovščina mu ne daje konkretnega poudarka

Prehodni turizem bi za občino Ajdovščino lahko predstavljala pomembno gospodarsko panogo, če bi se zanj resno zavzeli turistični in gostinski delavci ter družbeno politične organizacije. Značilna Vipavska dolina, ki je polna naravnih, kulturnih in zgodovinskih mikavnosti, ima še to ugodnost, da se po njej vije lepa asfaltna cesta, ki povezuje naše Alpe z morjem in z Ljubljano.

Teh odličnih možnosti pa nisoo dovolj izkoristili. Vsi obiski domačih in tujih gostov in njihovih postanki v tem kraju so bolj ali manj stihijski naključni, ne pa plod načrtnega privabljanja gostov. Turistični društvi Ajdovščina in Vipava nista bili pri tem dovolj delavni, na kar je opozorila tudi nedavna konferenca občinskega odbora SZDL. Družbeni program letošnjega razvoja v občini razvoja turizma ne daje tistega konkretnega poudarka, ki bi mu ga moral. Sicer je letos čutili več prizadevanja za lepo podobo krajev in za boljše gostinske

več smelosti in načrtnega vlaganja v turizem, saj je bil Crni vrh že pred vojno znan kot turistični kraj. -jp

AVČE

S prostovoljnim delom bodo rekonstruirali vodovod

Prebivalci vasi Avče pri Kanalnu na zborih volilcev in sestankih SZDL že nekaj let izražajo željo po asanaciji vsakega vodovoda. Obvezujejo se, da bi s prostovoljnim delom opravili vsa težaška dela. Ob tem pa pričakuje pomoč pri strokovnih delih in v gradbenem materialu od občinskega ljudskega odbora, ki bi mu ga moral. Sicer je letos čutili več prizadevanja za lepo podobo krajev in za boljše gostinske

usluge. Za razvoj te gospodarske panoge pa bi morali z roko v roki delati industrija, kmetijstvo, uslužnostna obrt in trgovina, ker to ni zadeva, ki naj bi jo reševali samo turistični delavci in gostinci. Za razvoj turizma so nujno potrebne tudi analize in medobčinsko sodelovanje. S predvideno ureditvijo Črnega vrha v zimsko športno središče in letno letovišče, za kar se zanimajo zlasti gostje iz Trsta, bi občina Ajdovščina, sodi pa in pristojnost občine Idrija. Zakaj ne bi obnovili že stare tračnice in pokazali

krajevne skupnosti, RK in gospodarskih organizacij. V vasi s približno 350 prebivalci je precej zaposlenih v cementarni Anhovo, soških elektrarnah in drugih službah. Izvidi sanitarne inspekcije in preventivne zdravstvene službe kažejo, da je voda vsakega vodovoda neprimerna ter grozi nevarnost okužb, če vodovoda ne bodo asanirali. Vodovod je bil zgrajen leta 1913 in je bil med vojno poškodovan. Ker ni bil smotrno oskrbovan, so cevi dotrajale. Zato v vodovodno omrežje pronicla površinska odpadna voda, v sušnih dneh pa vode celo primanjkuje. -jp

Iz včerajšnje tretje izdaje

LJUBLJANA — »Elma« s Crnuč in »Nafta« iz Lendave pripravljata kooperacijo. Del svojega obrata »Elma« preselila v Lendavo, kjer je na razpolago dovolj delovne sile. Dejansko bo to pomenilo razširitev proizvodnje tovarne »Elma«, ki je nabavila 20 strojev za izdelovanje bakelitnih električnih stikal in drugih izdelkov iz bakelita. V Lendavi bodo proizvajali polproizvode, v »Elmi« pa končne izdelke. Podjetje za generalni remont avtomobilov »Avtoobnova« gradi na Titovi cesti novo servisno delavnico. V njej bodo popravljali samo tovornjake. Obratovati bo začela konec maja in bo delala neprekinjeno ves dan.

KAMNIK — Ena večjih akcij v Sloveniji v mesecu poklicnega usmerjanja bo slikovna razstava o poklicih, ki jo bodo odprli v Kamniku v nedeljo, 24. t. m. Organiziral jo je zavod za zaposlovanje delavcev s sodelovanjem istoimenskega zavoda z Jesenic. Geslo razstave bo »Kam po končnem šolanju?«.

SKOPLJA LOKA — Podjetje »Transturiste« se je pred nedavnim združilo s podjetjem »Ljubljana-transport«. »Transturiste« ima že 40 modernih avtobusov in 29 tovornjakov. V sezoni vzdržuje 34 rednih in 12 delavskih prog po Gorenjski in vsej Sloveniji.

Iz današnje prve izdaje

MARIBOR — Na pobudo okrajnega sindikalnega sveta je bilo posvetovanje o tovarniškem tisku, ki je postal v mariborskem okraju že močan činitelj pri obveščanju proizvajalcev. Prav bi bilo, če bi politične organizacije in samoupravni organi podprli ljudi, ki se ukvarjajo s tovarniškim tiskom in informativno službo nasploh. VELENJE — Ze dije sodelujeta med seboj turistični društvi v Velenju in Slovenjem Gradcu. Na nedavnem posvetovanju, ki je bilo v Slovenjem Gradcu, so govorili o razvoju turizma v Mislinjski dolini. Na tem posvetovanju so postavili zahtevo, naj bi čimprej zgradili cesto Slovenj Gradec—Velenje. ZALEC — Na sedežu OBLO so imeli sestanek, na katerem so se predstavniki krajevnih uradov pogovorili o pripravih za volitve. Krajevni odbori sami ugotavljajo, ali so vsi občani, prijavljeni na področnih matičnih uradih, tudi vpisani v volilne imenike. MURSKA SOBOTA — Na seji lovške zveze za Pomurje so med drugim ugotovili, da zmogljivost pomurskih lovišč še daleč ni racionalno izkoriščena, zato je bil tudi predvideni dohodek iz panoge lovnega turizma in lova nasploh znatno pod zamišljeno vsoto.

650.000 TRT BODO ČEPILI — V Vrhpolju na Vipavskem imajo več kot polstoletne izkušnje v cepljenju trt. Po osvojitvi so zgradili sodoben obrat s silnico, cepljenje trt pa so z nabavo treh cepilnih strojev mehanizirali. Te dni so nacepili prvih nekaj tisoč zlatih trt na dobro podlago kober. Kljub mehanizaciji še vedno tudi ročno cepijo nekatere vrste trt. Delo mora biti namreč opravljeno najkasneje do sredine aprila. Skupno bodo nacepili približno 650.000 trt. Največ trt, pol milijona, jih je letos iz njihove trsnice prevzel kmetijski kombinat v Pazinu. Naš posnetek kaže tradicionalno ročno cepljenje, ki terja spretno roko in bistro oko. Foto: Perat

Sedem vpisov za vsakega...

Te dni imajo matični uradi dela čez glavo. Popravljajo volilne imenike. »Od hiše do hiše osebno, sicer bo napak v volilnih imenikih, da bo jój,« mi je povedal referent za volilne imenike na matičnem uradu v Novem mestu. Je res nujno ugotavljanje po hišah, da bi bilo mogoče odpraviti vse nepravilnosti in da bo vsak poineleto državljani vpisan v volilni imenik? Kaže, da res ni druge pomoči, zakaj...

Aloja Plantana iz Vel. Podljudne številka šest je referent znan iskal na tem naslovu. »Edeh bivših okrajev na svojem območju ni dovoljeval prijave za stalno bivališče osebam, ki so prišle iz drugih okrajev in se zaposlile na območju tega okraja. V primeru brezposelnosti imajo stalno prijavljene večje pravice kot začasno prijavljene. Mnogi taki pa so v domači občini odjavljeni in med drugim črtani tudi iz volilnih imenikov. S takimi in podobnimi zadevami se na veliko ukvarjajo te dni v vseh matičnih službah, ker skrbje tudi za volilne imenike. Nekateri pravijo, zakaj matične službe sproti ne spremljajo gibanje prebivalstva. Če bi vsi občani spoštovali predpise o prijavi in odjavni službi, bi šlo. Tako pa ne gre, razen če bi imeli redno poizvedovalno službo po stanovanjih... Pa tudi kar preveč obrazcev je treba izpolniti za vsako prijavo ali odjavo ozir. spremembo. V sedmih obrazcih mora biti zapisan vsak polnoleten občan na matičnem uradu. V prvi polovici marca so imeli na matičnem uradu Novo mesto 157 prijav ali sprememb in 128 odjav —krat sedem, je to tisoč devetstopenišestdeset vpisov imen. In to za območje, kjer živi manj kot osem tisoč ljudi! Kot vsaka, je tudi volilna pravica združena z dolžnostjo, ta pa je redna odjava in prijava vsake spremembe bivališča in se v pogled v volilni imenik, da je res pravilno vpisan. Za užitvanje pravice naj vsak izpolni svojo dolžnost. Potem ne bo jesse, ko bo treba na volišče. P. Romanič

STARE ZAPORE V POSTOJNI RUŠIJO — Te dni so pričeli rušiti stare zapore v bližini avtobusne postaje v Postojni, ki so jih uporabljali kot skladišča. Na tem mestu pa bodo zgradili 5-nadstropno stanovanjsko stavbo, v kateri bodo spodaj tudi trgovski lokali. Foto: Selhaus

Bežigrad: kaj bo z zbirnim »A« kanalom?

Ze pred dvema letoma so začeli za Bežigradom graditi zbirni »A« kanal, vendar so to veliko gradnjo zaradi pomanjkanja sredstev začasno prekinili. Za nadaljevanje del na tem zbirnem kanalu do osemeleke v Stožicah bi potrebovali še okrog 200 milijonov din. Zaradi zelo intenzivne stanovanjske gradnje na območju Brinja in naprej proti Ječici postaja nadaljevanje gradnje tega kanala iz dneva v dan bolj aktualno. Komunalni sklad pri mestnem svetu je letos za zbirni kanal na Viču namenil 60 milijonov, za podoben objekt v Šiški pa 80 milijonov din, medtem ko bi za dograditev »A« kanala za Bežigradom do Turnerjeve ulice potrebovali letos še okrog 82 milijonov din. N. L.

Premalo sredstev za JPI?

Lanskoletne jugoslovanske pionirske igre so bile posvečene tenisu in kulturi mladim. Letošnje pa imajo namen pri mladih vzbuditi čim večje zanimanje za tehniko in kolarstvo se le da urediti tehnično in izobraževanje mladim. Mladim bodo pokazali svoje dosežke v tehniki in se seznanili s tehniko.

Za lanske pionirske igre so našli sredstva. Poljski jih bo treba tudi letos. Običinski ljudski odbori naj bi namenili del sredstev tudi za letošnje tehnike. Vendar so marsikje društva in občinski odbori ljudske tehnike dobili le toliko sredstev v lanskem letu. Za svojo letošnjo povečano aktivnost pa niso dobili nič. Vendar ne povsod. Tisti občinski odbori ljudske tehnike (npr. v Mostah), ki so pravčasno sestavili svoj letošnji program dela in program tudi ustrezno udeležili, so dobili sredstva. Dobili so jih vsaj toliko, da bodo letošnjo akcijo začeli.

Nerazumljivo pa je, da v nekaterih občinah do sedaj sploh še niso sestavili niti programov, kaj šele, da bi prosili za potrebna sredstva. Predlogi občinskih proračunov bodo kmalu potrjeni, sredstva razdeljena. Tarnanje občinskih odborov ljudske tehnike, da ni razumevanja in sredstev, bo povsem odveč. J. V.

Ljubljanski občani o družbenem planu

Tokrat troje mnenj o nekaterih problemih v občini Center

V družbenem času so ljudje veliko razpravljali o družbenem planu, dajali svoje predloge, pripombe, se strinjali s postavljenimi nalogami in... Vse to kaže, kako pomembna so vprašanja, ki jih obravnava družbeni plan, in kako neposredno prizadenejo občane. V stanovanjski skupnosti Prule so občani prav tako živahno razpravljali o osnutku družbenega plana občine Ljubljana-Center. Posredujejo moja mnenja, pripomb in predlogov.

FRANCE KAVČIČ: Rad bi poudaril, da nekatera vprašanja v zvezi s komunalnim prispevkom niso razčiščena; financirajo priključke za plin, vodo, elektriko, ureditve okolice stavb itd. Veliko stvari je treba napraviti, sredstva pa ne zadostajo. Morda bi lahko hitreje odpravili tovrstno problema, če bi komunalna podjetja kot Mestni vodovod in Elektro-Ljubljana, najemala za opravljanje svojih dejavnosti posojila. Drugo, kar bi pripomnil v tej zvezi, je načrtovanje, kdaj in kje bodo položili priključke ali uredili okolico stavb. Teh vprašanj družbeni plan ne obravnava dovolj natančno. Za nas pa so velikega pomena, saj bi tako ugodili, za kaj gre.

FRANCE KAVČIČ: »Komunalna podjetja bi lahko najemala tudi posojila.«

FRANCE LAMUT: Veliko smo že razpravljali o asfaltiranju Prijateljve ulice. Mislim, da ne bi bilo smotno, če bi jo takoj asfaltirali. Dovolj bi bilo, če bi jo makadamsko utrčili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

MIRKO RESEK: Glede obnove Ljubljanskega gradu bi rad pripomnil, da so hoteli najprej speljati na Grad cesto, šele nato pa začeti z njegovo rekonstrukcijo. Mislim, da je naša prva dolžnost, preseliti stanovalce v Grad in jim preskrbeti stanovanja.

Veliko nejevolje vzbujajo makadamsko utrđili, ker jo bodo še razkopavali, ko bodo napeljavali razne priključke.

Tudi o obnovi Ljubljanskega gradu sem slišal že veliko mnenj. Mislim, da to vprašanje sodi v mestni okvir in ga naša občina sama ne more rešiti.

Pritožiti se moram, da so nove stavbe večkrat nesolidno grajene. Zato predlagam, naj bi investitor postrl nadzorstvo nad gradbenimi deli. Tudi predlog, naj bi hišni sveti sodopisali kolovodniške zapisknike, bi bilo treba upoštevati in resno pričeti.

16 vlakov za Planico
Slovenski transportni podjetje Ljubljana je sestavilo poseben vozni red na vlak, ki bodo vozili obkrožno na planiško pristanišče. STP Ljubljana je organizirala 16 vlakov, ki bodo vozili v Planico od petka do nedelje. Vozni red je sestavljen tako, da bodo vlaki prihajali v Planico v kratkih časovnih presledkih, pred vsakim privedem, da gledalci ne bo treba po nepotrebnem postajati. Ker je proga enotna, vlakov pa bo veliko več kot običajno, bodo močno okrepili vsoto tehnično železniško službo. J. V.

Označevanje ljubljanskih križišč
S prebarvanjem križišč na Ajdovščini je cestno podjetje Ljubljana pričelo letošnje delo za označevanje ljubljanskih cest in križišč. Uredili bodo tudi novi križišč pri cestnem podvozu na Tivolovi cesti in pred delavskim domom na Celovški cesti, pa tudi druga križišča in ceste, saj je označevanje cestnih prehodov za pešce in označevanje obveznih smeri za vsa vozila pred križišč in na križiščih nujno potrebno. Pri cestnem podjetju Ljubljana so tudi povedali, da je ta ureditev križišč na Ajdovščini veljala več kot 330 tisoč dinarjev. Podjetje ima predvsem težave pri nakupu primerne barve za označevanje cest, saj barva, s katero razpoložajo, ni najboljša. Po napovedi cestnega podjetja bo treba križišča na Ajdovščini prebarvati vsaj čez tri mesece. E. J.

SKOFJA LOKA
Uspešno delo zavoda za pravno pomoč
Ceprav še ne deluje dolgo, je služba pravne pomoči za škofjeloško občino dosegla uspehe pri urejanju najrazličnejših spornih vprašanj. Lani je bilo rešenih več kot 600 aktov, mnogo pa je bilo tudi ustrežnih nasvetov. Tedensko obišče zavod do 60 strank. Ljudje se obračajo po nasvete na zavod z najrazličnejšimi problemi; precej je sporov zaradi posesti, dedovanja, zaradi stanovanja, preživnine in drugega. V civilnih in kazenskih zadevah dosega zavod pri dveh tretjinah poravnave. Sklepanje najrazličnejših pogodb, sestavljanje raznih listin in ostala pisarniška dela zahtevajo od dveh zaposlenih mnogo dela.

Zavod je v marsikaterem razbremenil sodišče v Skofji Loki. Nova oblika pravne pomoči se je dobro obnesla in bi jo kazalo še razširiti. Zavod naj bi v prihodnje imel še več kompetenc, ki bi mu omogočile hitrejšo poslovanje. Sedanjih prostori niso primer- ni in prav bi bilo, da bi občina čimprej dodelila zavodu vsaj tri prostore. Posebej primanjkuje zavodu ločen prostor za nemoten osebni razgovor med stranko in pravnikom.

Zavod deluje dvakrat v mesecu tudi v Gorenji vasi in Železnikih, tako da v svoji delokrog zajema tudi Selško in Poljansko dolino. V. R.

Center: začetek krvojadajске akcije
Danes se je začela v občini Ljubljana - Center krvojadajška akcija, ki jo je organiziral občinski odbor Rdečega križa. Akcija bo trajala 10 dni. Pričačujejo, da bo daljo kri približno 1800 občanov. Pred akcijo so pokazali največjo pripravljenost delavci v kartonarski tovarni, uslužbeni tajništva za notranje zadeve in Narodne banke, govedarje višje šole za medicinske sestre itd. I. C.

Vsi študenti strojništva - šoferji
Na fakulteti za strojništvo študijski klub študentov strojništva prizadeva, da bi ob svoji modelarski sekciji močneje razvil tudi avto šoferji. Študenti so prevzeli nalogo, da se bo v okviru avtomobilne sekcije vsak študent strojne fakultete med študijem naučil šofirati. V ta namen je uprava fakultete že kupila avtomobil Zastava 600. Študenti bodo začeli z učenjem za šoferski izpit že ta mesec. J. V.

Priznanje za uspešno delo
Prof. Rakuša je svoje življenje posvetil kulturnoznanstvenim dejavnostim v prid strokovnemu izobraževanju in usposabljanju administrativnih kadrov.

Nadarjeni Ormožan je 1. 1912 diplomiral na mariborskem učiteljski, ko ga je omrežila želja po knjižni stenografiji in esperanta. Kmalu nato si je izpiti pridobil kvalifikacijo za poučevanje. Od 1. 1921 je uspešno poučeval na dvorazredni trg. Šoli in pozneje na trg. akademiji in ekon. srednji šoli v Mariboru. Rakuševu življenjsko delo je reformiranje slovenske stenografije, ki se je uveljavila l. 1946 in ki povsem ustreza jezikovnemu in tehničnemu razvoju. Številne znanstvene razprave, odlični učbeniki za vse stopnje slov. stenografije, prenosi Novokladnega sistema na nemški in srbohrv. jezik itd. so plod njegovega nesebičnega in vztrajnega znanstvenega dela. Od l. 1934 se poslužujemo pri pouku predvsem njegovih modernih učbenikov za daktilografijo, s katerimi je uvedel v šole in prakso sodobno slepo tipkanje.

Kot dolgoletni inšpektor na strokovnih šolah LRS si je s svojim mentorstvom pridobil zaupanje in spoštovanje predavateljskega kadra. Jubilarntova skrb za razvoj stroke in za napredek pedagoškega dela je še vedno živa, izdaje priročnikov in razprav se množijo. S honorarnim poučevanjem na mariborski administrativni šoli je povezan z mladino in s problemi šolstva. Red dela III. stopnje in častno članstvo Saveza stenografistov in daktilografov Jugoslavije so dosedanja priznanja za njegovo delo. Jugoslovanski esperantisti imajo v prof. Rakuši svojega predstavnika pri mednarodni Akademio de Esperanto. Številni učbeniki esperanta in prevodi slovenskih literarnih del (npr. Cankarjev Hlapec Jernej) so delo tega zaslužnega strokovnjaka. B. D.

Priznanje za uspešno delo
Prof. Rakuša je svoje življenje posvetil kulturnoznanstvenim dejavnostim v prid strokovnemu izobraževanju in usposabljanju administrativnih kadrov.

Nadarjeni Ormožan je 1. 1912 diplomiral na mariborskem učiteljski, ko ga je omrežila želja po knjižni stenografiji in esperanta. Kmalu nato si je izpiti pridobil kvalifikacijo za poučevanje. Od 1. 1921 je uspešno poučeval na dvorazredni trg. Šoli in pozneje na trg. akademiji in ekon. srednji šoli v Mariboru. Rakuševu življenjsko delo je reformiranje slovenske stenografije, ki se je uveljavila l. 1946 in ki povsem ustreza jezikovnemu in tehničnemu razvoju. Številne znanstvene razprave, odlični učbeniki za vse stopnje slov. stenografije, prenosi Novokladnega sistema na nemški in srbohrv. jezik itd. so plod njegovega nesebičnega in vztrajnega znanstvenega dela. Od l. 1934 se poslužujemo pri pouku predvsem njegovih modernih učbenikov za daktilografijo, s katerimi je uvedel v šole in prakso sodobno slepo tipkanje.

Kot dolgoletni inšpektor na strokovnih šolah LRS si je s svojim mentorstvom pridobil zaupanje in spoštovanje predavateljskega kadra. Jubilarntova skrb za razvoj stroke in za napredek pedagoškega dela je še vedno živa, izdaje priročnikov in razprav se množijo. S honorarnim poučevanjem na mariborski administrativni šoli je povezan z mladino in s problemi šolstva. Red dela III. stopnje in častno članstvo Saveza stenografistov in daktilografov Jugoslavije so dosedanja priznanja za njegovo delo. Jugoslovanski esperantisti imajo v prof. Rakuši svojega predstavnika pri mednarodni Akademio de Esperanto. Številni učbeniki esperanta in prevodi slovenskih literarnih del (npr. Cankarjev Hlapec Jernej) so delo tega zaslužnega strokovnjaka. B. D.

Priznanje za uspešno delo
Prof. Rakuša je svoje življenje posvetil kulturnoznanstvenim dejavnostim v prid strokovnemu izobraževanju in usposabljanju administrativnih kadrov.

Nadarjeni Ormožan je 1. 1912 diplomiral na mariborskem učiteljski, ko ga je omrežila želja po knjižni stenografiji in esperanta. Kmalu nato si je izpiti pridobil kvalifikacijo za poučevanje. Od 1. 1921 je uspešno poučeval na dvorazredni trg. Šoli in pozneje na trg. akademiji in ekon. srednji šoli v Mariboru. Rakuševu življenjsko delo je reformiranje slovenske stenografije, ki se je uveljavila l. 1946 in ki povsem ustreza jezikovnemu in tehničnemu razvoju. Številne znanstvene razprave, odlični učbeniki za vse stopnje slov. stenografije, prenosi Novokladnega sistema na nemški in srbohrv. jezik itd. so plod njegovega nesebičnega in vztrajnega znanstvenega dela. Od l. 1934 se poslužujemo pri pouku predvsem njegovih modernih učbenikov za daktilografijo, s katerimi je uvedel v šole in prakso sodobno slepo tipkanje.

Kot dolgoletni inšpektor na strokovnih šolah LRS si je s svojim mentorstvom pridobil zaupanje in spoštovanje predavateljskega kadra. Jubilarntova skrb za razvoj stroke in za napredek pedagoškega dela je še vedno živa, izdaje priročnikov in razprav se množijo. S honorarnim poučevanjem na mariborski administrativni šoli je povezan z mladino in s problemi šolstva. Red dela III. stopnje in častno članstvo Saveza stenografistov in daktilografov Jugoslavije so dosedanja priznanja za njegovo delo. Jugoslovanski esperantisti imajo v prof. Rakuši svojega predstavnika pri mednarodni Akademio de Esperanto. Številni učbeniki esperanta in prevodi slovenskih literarnih del (npr. Cankarjev Hlapec Jernej) so delo tega zaslužnega strokovnjaka. B. D.

Priznanje za uspešno delo
Prof. Rakuša je svoje življenje posvetil kulturnoznanstvenim dejavnostim v prid strokovnemu izobraževanju in usposabljanju administrativnih kadrov.

Nadarjeni Ormožan je 1. 1912 diplomiral na mariborskem učiteljski, ko ga je omrežila želja po knjižni stenografiji in esperanta. Kmalu nato si je izpiti pridobil kvalifikacijo za poučevanje. Od 1. 1921 je uspešno poučeval na dvorazredni trg. Šoli in pozneje na trg. akademiji in ekon. srednji šoli v Mariboru. Rakuševu življenjsko delo je reformiranje slovenske stenografije, ki se je uveljavila l. 1946 in ki povsem ustreza jezikovnemu in tehničnemu razvoju. Številne znanstvene razprave, odlični učbeniki za vse stopnje slov. stenografije, prenosi Novokladnega sistema na nemški in srbohrv. jezik itd. so plod njegovega nesebičnega in vztrajnega znanstvenega dela. Od l. 1934 se poslužujemo pri pouku predvsem njegovih modernih učbenikov za daktilografijo, s katerimi je uvedel v šole in prakso sodobno slepo tipkanje.

Kot dolgoletni inšpektor na strokovnih šolah LRS si je s svojim mentorstvom pridobil zaupanje in spoštovanje predavateljskega kadra. Jubilarntova skrb za razvoj stroke in za napredek pedagoškega dela je še vedno živa, izdaje priročnikov in razprav se množijo. S honorarnim poučevanjem na mariborski administrativni šoli je povezan z mladino in s problemi šolstva. Red dela III. stopnje in častno članstvo Saveza stenografistov in daktilografov Jugoslavije so dosedanja priznanja za njegovo delo. Jugoslovanski esperantisti imajo v prof. Rakuši svojega predstavnika pri mednarodni Akademio de Esperanto. Številni učbeniki esperanta in prevodi slovenskih literarnih del (npr. Cankarjev Hlapec Jernej) so delo tega zaslužnega strokovnjaka. B. D.

Priznanje za uspešno delo
Prof. Rakuša je svoje življenje posvetil kulturnoznanstvenim dejavnostim v prid strokovnemu izobraževanju in usposabljanju administrativnih kadrov.

Nadarjeni Ormožan je 1. 1912 diplomiral na mariborskem učiteljski, ko ga je omrežila želja po knjižni stenografiji in esperanta. Kmalu nato si je izpiti pridobil kvalifikacijo za poučevanje. Od 1. 1921 je uspešno poučeval na dvorazredni trg. Šoli in pozneje na trg. akademiji in ekon. srednji šoli v Mariboru. Rakuševu življenjsko delo je reformiranje slovenske stenografije, ki se je uveljavila l. 1946 in ki povsem ustreza jezikovnemu in tehničnemu razvoju. Številne znanstvene razprave, odlični učbeniki za vse stopnje slov. stenografije, prenosi Novokladnega sistema na nemški in srbohrv. jezik itd. so plod njegovega nesebičnega in vztrajnega znanstvenega dela. Od l. 1934 se poslužujemo pri pouku predvsem njegovih modernih učbenikov za daktilografijo, s katerimi je uvedel v šole in prakso sodobno slepo tipkanje.

Kot dolgoletni inšpektor na strokovnih šolah LRS si je s svojim mentorstvom pridobil zaupanje in spoštovanje predavateljskega kadra. Jubilarntova skrb za razvoj stroke in za napredek pedagoškega dela je še vedno živa, izdaje priročnikov in razprav se množijo. S honorarnim poučevanjem na mariborski administrativni šoli je povezan z mladino in s problemi šolstva. Red dela III. stopnje in častno članstvo Saveza stenografistov in daktilografov Jugoslavije so dosedanja priznanja za njegovo delo. Jugoslovanski esperantisti imajo v prof. Rakuši svojega predstavnika pri mednarodni Akademio de Esperanto. Številni učbeniki esperanta in prevodi slovenskih literarnih del (npr. Cankarjev Hlapec Jernej) so delo tega zaslužnega strokov

